

**“PREMIUM BANK”
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	4
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-63

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN
MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI**
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu bəyannamə “Premium Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (“Bank”) maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bankın maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun şəkildə hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı; və
- Yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 10 aprel 2023-cü il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədri

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ülvi Novruzov
Baş mühasib

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDITORLARIN RƏYİ

“Premium Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarları və Müşahidə Şurası və Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz “Premium Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank”) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Bankın 31 dekabr 2022-ci il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditini üzrə Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (MBESS məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Bankdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatlarına görə Rəhbərliyin və Audit Komitəsinin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Bankı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Bankın maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmamasına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olduğu hallarda, BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Audit zamanı biz BAS-ın tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi peşəkar mühakimə tətbiq edir və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edərək qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirərək həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib olan audit sübutları əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riski xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki fırıldaqçılıq, sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Bankın daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması üçün daxili nəzarət sistemi barədə anlayış əldə edirik;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsəduyğunluğunu qiymətləndiririk;
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğunu və əldə edilən audit sübutları əsasında Bankın fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmamasına dair nəticə çıxarıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Bununla belə, gələcək hadisə və ya şərtlər Bankın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli şəkildə təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarət sistemində aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında Audit Komitəsinə məlumat veririk.

Baker Tilly Azerbaijan

10 aprel 2023-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
AKTİVLƏR:			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	6	85,912	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	7	165,351	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	8, 23	411,779	486,879
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	9, 23	5,632	6,565
Qeyri-maddi aktivlər	9	1,812	1,660
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	22	2,085	899
Digər aktivlər	10	7,378	5,301
Cəmi aktivlər		679,949	744,513
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	11, 23	42,633	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	12, 23	460,799	533,528
Digər öhdəliklər	13, 23	11,796	10,796
Cəmi öhdəliklər		515,228	581,844
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	14	154,601	154,601
Bölüşdürülməmiş mənfəət		10,120	8,068
Cəmi kapital		164,721	162,669
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		679,949	744,513

İdarə Heyəti tərəfindən:

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədri

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ülvi Novruzov
Baş mühasib

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-63-cü səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	15, 23	30,679	32,298
Faiz xərcləri	15, 23	(10,574)	(15,262)
Xalis faiz gəliri	15, 23	20,105	17,036
Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpası	21	(1,777)	6,466
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpasından sonra xalis faiz gəliri		18,328	23,502
Haqq və komissiya gəliri	17	14,886	11,962
Haqq və komissiya xərci	18	(7,171)	(9,630)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	16	3,118	2,725
Əməliyyat gəliri		29,161	28,559
Ümumi və inzibati xərclər	20, 23	(18,071)	(21,487)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	19, 23	(2,240)	(2,305)
Digər gəlir, xalis		82	8
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		8,932	4,775
Mənfəət vergisi xərci	22	(1,990)	(1,597)
İl üzrə xalis mənfəət		6,942	3,178
İl üzrə digər məcmu gəlir		-	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		6,942	3,178
Bankın sahiblərinə aid olan, əsas və azaldılmış bir səhm üzrə mənfəət (hər səhm üzrə AZN ilə ifadə olunur)	28	6.91	3.17

İdarə Heyəti tərəfindən:

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədri

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ülvi Novruzov
Baş mühasib

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-63-cü səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdü- rülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2021-ci il	154,601	4,890	159,491
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	3,178	3,178
31 dekabr 2021-ci il	154,601	8,068	162,669
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	6,942	6,942
Elan edilmiş dividendlər	-	(4,890)	(4,890)
31 dekabr 2022-ci il	154,601	10,120	164,721

İdarə Heyəti tərəfindən:

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədri

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ülvi Novruzov
Baş mühasib

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-63-cü səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLIYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		8,932	4,775
Nağdsız və qeyri-əməliyyat maddələri üzrə düzəlişlər:			
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	19	2,240	2,305
Digər banklarla qalıqlar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (bərpaı)/tutulması	7	(926)	674
Buraxılmış qarantıyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin bərpaı	13	(989)	(4,594)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması/(bərpaı)	8	3,692	(2,546)
Hesablanmış faiz üzrə xalis dəyişiklik		97	(184)
Xarici valyutanın mübadiləsi üzrə (gəlir)/zərər, xalis		(32)	32
Əmlak və avadanlığın satışı üzrə gəlir		(15)	-
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
ARMB-də məcburi minimal ehtiyat fondu		(22,536)	35
ARMB-də məhdudlaşdırılmış qalıqlar		(641)	-
Maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		(1,373)	(1,158)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar		71,171	61,521
Digər aktivlər		(2,057)	63
Müştərilərdən alınmış depozitlər		(67,265)	104,561
Digər öhdəliklər		1,880	2,505
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə (istifadə olunan)/yaranan pul vəsaitləri		(7,822)	167,989
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(3,228)	(646)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə (istifadə olunan)/yaranan xalis pul vəsaitləri		(11,050)	167,343
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Əmlak və avadanlıqların satın alınması		(843)	(174)
Qeyri-maddi aktivlərin satın alınması		(470)	(391)
Əmlak və avadanlıqların satışı üzrə daxilolmalar		69	-
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(1,244)	(565)
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər üzrə daxilolmalar	11	36,437	85,437
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlərin ödənilməsi	11	(30,856)	(87,611)
İcarə öhdəliyinin əsas hissəsinin ödənilməsi	13	(1,325)	(1,048)
Ödənilmiş dividendlər		(4,890)	-
Səhmdarlardan alınmış/(səhmdarlara ödənilmiş) vəsaitlər		200	(200)
Maliyyə fəaliyyəti üzrə istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(434)	(3,422)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		(4,636)	(1,544)
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişikliyin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		52	-
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis (azalma)/artım		(17,312)	161,812
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	5	237,014	75,202
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	5	219,702	237,014

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank tərəfindən ödənilmiş və alınmış faizlər müvafiq olaraq 11,070 min AZN və 31,367 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2021-ci il: müvafiq olaraq 14,960 min AZN və 32,282 min AZN).

İdarə Heyəti tərəfindən:

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədri

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ülvi Novruzov
Baş mühasib

10 aprel 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-63-cü səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

1 GİRİŞ

Hüquqi status və əməliyyatların xarakteri

“Premium Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (“Bank”) 6 yanvar 1994-cü il tarixində təsis edilmiş və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (“ARMB” və ya “Mərkəzi Bank”) tərəfindən verilmiş 175 sayılı kommersiya bankı lisenziyasına malikdir. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən tənzimlənir. 31 dekabr 2022-ci il tarixində Bankın qeydiyyatdan keçmiş ünvanı AZ1110, Həsən Əliyev küçəsi 131A, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

Bankın əsas fəaliyyəti hüquqi və fiziki şəxslərə bank kommersiya xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Bankın beş filialı və bir xidmət məntəqəsi var. Bank 54 (2021-ci il: 54) bankomatdan ibarət şəbəkəni idarə edir. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bankın 166 (2021-ci il: 166 əməkdaş) əməkdaşı vardır.

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın buraxılmış səhmlərinə sahib olmuşlar:

	31 dekabr 2022-ci il, %	31 dekabr 2021-ci il, %
“VIP Aviasiya Xidmətləri Şirkəti” MMC	15.22	15.22
Zərifə Həməyeva	84.47	84.47
Elvira Əhmədova	0.31	0.31
	100.00	100.00

2 UYĞUNLUQ BƏYANATI

Bankın 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Bankın fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik, Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq Bankı ləğv etmək, kommersiya fəaliyyətini dayandırmaq və ya kreditordən müdafiə olunmaq yollarını axtarmaq niyyəti və ya zərurəti olmadan Bankın yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcəyini düşünür. Müvafiq olaraq, aktivlər və öhdəliklər normal şərtlər altında Bankın aktivlərini reallaşdıracağı və öhdəliklərini yerinə yetirəcəyi əsaslar üzrə qeyd alınır. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Bankın fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasiləsizlik prinsipi üzrə təxminlərə dair Rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində mahiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisə və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları müəyyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi istisna olmaqla, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, Bankın hazırda qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Bank gələcək hadisə üzrə xüsusi şərtlər olmadıqda və həm normal şərtlər altında, həm Bankın və bütün qarşı tərəflərin defoltu, müflisləşməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmək hüququna malikdir.

3 STANDARTLAR, STANDARTLARIN ŞƏRHİ VƏ MÖVCUD STANDARTLARA DÜZƏLİSLƏR

2022-ci ildə qüvvədə olan standartlar, standartların şərhı və mövcud standartlara düzəlişlər

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – 3 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş – 2020-ci ilin may ayında BMUSS tərəfindən “Müəssisələrin birləşməsi” adlı 3 sayılı MHBS-ə düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş “Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsasları”na istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş “Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsasları”na edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, 37 sayılı BMUS və ya “Təminatlar” adlı 21 sayılı BMHŞK çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial ‘2 gün’ mənfəət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-in tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura “Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsasları”na istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-in mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırmışdır.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar – 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSS müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımi yerə və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən “Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar” düzəlişini dərc etmişdir. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tanıyır.

Ağır Şərtləli Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSS, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şərtləli və ya zərər yaranan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanasması”nı tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur.

1 sayılı MHBS “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi” – ilkin tətbiq edən törəmə olaraq. BMUSS 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr çərçivəsində “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi” adlı 1 sayılı MHBS-də dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik ana müəssisənin MHBS-ə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir törəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya birgə müəssisəyə də tətbiq edilir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

9 saylı MHBS Maliyyə Alətləri – Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 9 sayılı MHBS-ə düzəliş etmişdir. Düzelis bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub-olmadığını qiymətləndirərək əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə düzəlişi müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmiş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir.

“41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı” – Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ “Kənd Təsərrüfatı Standartı” adlı 41 sayılı BMUS-a dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik 41 sayılı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 sayılı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır.

Standartlar, şərtlər və hələ qüvvəyə minməmiş və Bank tərəfindən daha əvvəl qəbul edilməmiş mövcud standartlara düzəlişlər

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir. Bank bu yeni və düzəliş edilmiş standartları və şərtləri, əgər tətbiq olunarsa, qüvvəyə mindikdən sonra qəbul etmək niyyətindədir.

17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və “Sığorta müqavilələri” adlı 4 sayılı MHBS-i əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə “Sığorta müqavilələri” adlı 17 sayılı MHBS-i tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” adlı 15 sayılı MHBS və “Maliyyə Alətləri” adlı 9 sayılı MHBS standartları ilə birlikdə tətbiq olunduqda erkən tətbiqinə icazə verilir. Bu standart Banka şamil edilmir.

Uçot Siyasətinin Açıqlanması – 1 sayılı BMUS və 2 sayılı MHBS Metodik Sənədi – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSŞ 1 sayılı BMUS və “Əhəmiyyətlik haqqında mühakimələrin yürüdülməsi” adlı 2 sayılı MHBS Metodik Sənədə düzəlişlər etmişdir. Bu düzəlişlər müəssisələrə uçot siyasəti haqqında açıqlamalar edərkən əhəmiyyətliklə bağlı mühakimələrin tətbiq edilməsinə kömək edilməsi məqsədilə təlimat və nümunələri təqdim edir. Düzelislər müəssisələr üçün “əhəmiyyətli” uçot siyasətləri haqqında məlumatın açıqlanması tələbini onların “əhəmiyyətli” uçot siyasətinin açıqlanması tələbi ilə əvəz etməklə və mühasibat uçotu siyasəti ilə bağlı açıqlamalar barədə qərar qəbul edərkən müəssisələrin uçot siyasəti haqqında daha faydalı məlumatı açıqlamaqda kömək etmək məqsədi daşıyır.

1 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün tətbiq edilir və düzəlişlərin daha erkən tətbiqinə icazə verilir. 2 sayılı Metodik Sənədə edilən düzəlişlər əhəmiyyətlik anlayışının mühasibat uçotu siyasəti məlumatlarına tətbiqi ilə bağlı məcburi olmayan təlimatları ehtiva etdiyi üçün, bu düzəlişlər üçün qüvvəyə minmə tarixi müəyyən edilməmişdir.

Uçot təxminlərinin müəyyən edilməsi – 8 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSŞ “uçot təxminləri” anlayışını təqdim edən 8 sayılı BMUS-a düzəlişi dərc etmişdir. Düzəlişlər müəssisələrin uçot siyasətindəki dəyişiklikləri uçot təxminlərindəki dəyişikliklərdən necə fərqləndirməli olduğunu və xətlərin aradan götürülməsini izah edir. Həmçinin, bu düzəlişlər mühasibat uçotu təxminlərini hazırlamaq üçün müəssisələrin ölçmə üsullarından və giriş məlumatlarından necə istifadə etdiyini aydınlaşdırır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və həmin dövrün başlanğıcında və ya ondan sonra baş verəcək uçot siyasəti və uçot təxminlərindəki dəyişikliklərə tətbiq edilir. Bu tip faktlar açıqlanarsa, düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Eyni əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergilər – 12 saylı BMUS-a edilən Düzəlişlər - 2021-ci ilin may ayında Şura 12 saylı BMUS-a uyğun olaraq müəssisələrdən ilkin tanınma zamanı vergi bazasını artıran və azaldan bərabər məbləğdə müvəqqəti fərqlərə səbəb olan əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergini tanımağı tələb edir.

Düzəlişlər təqdim edilən ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində və ya ondan sonra baş verən əməliyyatlara tətbiq edilməlidir. Bundan əlavə, təqdim olunan ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində icarə və istismardan çıxarma öhdəlikləri ilə bağlı bütün gəlirdən çıxılan və vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün təxirə salınmış vergi aktiv (kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin olması şərtlə) və təxirə salınmış vergi öhdəliyi də tanınmalıdır.

BMUSŞ, satış kimi uçota alınması nəzərdə tutulan 15 saylı MHBS-in tələblərinə cavab verən satış və geri icarə əməliyyatlarını sonradan satıcı-icarədarın necə ölçməsinə aydınlaşdırmaq üçün **“Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi”ni (16 saylı MHBS-ə edilən Düzəlişlər) düzəlişlərlə birgə** dərc etmişdir. **Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi (16 saylı MHBS-ə edilən Düzəlişlər)** satıcı-icarədardan istifadə hüququnu özündə saxlayan hər hansı gəlir və ya zərər məbləğini tanımaq üçün geri icarədən irəli gələn icarə öhdəliyini sonradan ölçməsinə tələb edir. Yeni tələblər satıcı-icarədarı icarənin qismən və ya tam xitam verilməsi ilə bağlı hər hansı gəlir və ya zərəri mənfəət və ya zərərdə tanınmasını qadağa etmir. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Düzəlişlərin daha erkən tətbiqinə icazə verilir.

Müəssisənin hesabat dövründən sonra on iki ay ərzində riayət etməli olduğu şərtlərin, öhdəliklərin təsnifatına təsirini müəyyən etmək üçün 2022-ci ilin oktyabr ayında BMUSŞ **“Kovenantlar ilə bağlı uzunmüddətli öhdəliklər (1 saylı BMUS-a Düzəlişlər)”** adlı düzəlişi dərc etmişdir. Düzəlişə əsasən öhdəliyin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsinə yalnız müəssisənin hesabat tarixində və ya ondan əvvəl riayət etməli olduğu şərtlər təsir edir. Bundan əlavə, müəssisə maliyyə hesabatı üzrə qeydlərdə hesabatın istifadəçilərinə kovenantlar ilə uzunmüddətli öhdəliklərin on iki ay ərzində qaytarıla biləcəyi riskini nəzərdə tutacağı məlumatları açıqlamalıdır. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üzrə qüvvəyə minir.

10 saylı MHBS “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 saylı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi”–10 saylı MHBS və 28 saylı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərtlə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi BMUSŞ tərəfindən hələ müəyyən edilməmişdir, lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

4 MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİNİN XÜLASƏSİ

Hazırlığın əsasları

Bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühasibat uçotu prinsipləri, əgər varsa, yeni qəbul edilmiş standartların təsiri istisna olmaqla, 31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən uçot siyasətinə uyğun gəlir.

Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun hazırlanması rəhbərlikdən mühasibat uçotunun prinsiplərinin tətbiqinə, bəyan edilmiş aktivlər, öhdəliklər, gəlir və xərc məbləğlərinə təsir edə biləcək mühakimələr yürütməyi, hesablamalar aparmağı, fərziyyələr irəli sürməyi tələb edir. Faktiki nəticələr mühakimələrdən fərqli ola bilər. Hesablamalar və onların əsasını təşkil edən fərziyyələr davamlı olaraq təkrar nəzərdən keçirilir. Mühasibat hesablamalarına düzəlişlər hesablamanın nəzərdən keçirildiyi dövr və təsir altında qala biləcək gələcək dövrlər üçün qəbul edilir. Mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində əhəmiyyətli qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə qərarları və maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlər üzərində ən əhəmiyyətli təsiri olan qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə qərarlarındakı dəyişikliklər barədə məlumat 4 sayılı Qeyddə təsvir edilmişdir.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Funksional və təqdimat valyutası

Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Manatında (AZN) təqdim olunur, bu da Bankın funksional valyutasıdır.

Xarici valyuta əməliyyatları və qalıqlar

Xarici valyuta əməliyyatları, əməliyyat tarixlərində mövcud olan valyuta məzənnələri (spot məzənnəsi) istifadə edilərək funksional valyutaya çevrilir. Bu cür əməliyyatların ödənilməsindən yaranan və il sonu valyuta məzənnələrində pul vəsaitlərinin yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan xarici valyuta mənfəət və zərərləri məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Tarixi dəyərində ölçülən qeyri-monetar maddələr əməliyyatlar tarixində valyuta məzənnələrindən istifadə edilməklə (çevrilməklə) çevrilir. Ədalətli dəyərlə ölçülmüş qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə valyuta məzənnələri ilə çevrilir.

Xarici valyutalarda göstərilən maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin çevrilməsi məqsədilə aşağıdakı il sonu valyuta məzənnələri istifadə edilmişdir:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
AZN/1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
AZN/1 Avro	1.8114	1.9265
AZN/1 İngilis funt sterlinqi	2.0477	2.2925
AZN/1 Rusiya rublu	0.0230	0.0229

Maliyyə alətləri

Tanınma, ilkin qiymətləndirmə və uçotdan silmə

Maliyyə hesabatında maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Bankın maliyyə alətinin müqavilə müddəaları üzrə tərəfə çevrildiyi halda tanınır və ilkin olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat xərcləri ilə ölçülür. Maliyyə aktivlərinin müntəzəm alqı-satqısı, ticarət tarixində - Bankın aktivini aldığı və ya satdığı tarixdə tanınır.

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivini ilə bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya maliyyə aktivini və bütün əhəmiyyətli risklər və faydalar ötürüldükdə uçotdan silinir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə öhdəliyi ödənilmədiyi, dayandırıldığı, ləğv edildiyi ya da müddəti bitdiyi halda uçotdan silinir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Təsnifat və qiymətləndirmə

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivini amortizasiya dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərində (“DMGVƏD”) ölçülmüş dəyərində və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərində (“MZVƏD”) təsnif edilir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- aktiv müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Borç aləti aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- aktiv həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Bank ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçülmüş kimi təsnif edilir.

Bununla yanaşı, ilkin tanıma zamanı Bank amortizasiya olunmuş dəyərində və ya DMGVƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZVƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçot uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Bank maliyyə aktivinin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün şəkildə əks etdirir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, xüsusilə rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəricilərinin hansı tərzdə qiymətləndirilməsi və Bankın rəhbərliyinə çatdırılması;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin hansı tərzdə idarə olunması;
- biznesin menecerlərinin hansı tərzdə mükafatlandırılması – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdır; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, Bankın maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə məqsədinə necə nail olunmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məs. likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Bank alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alır. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edir. Qiymətləndirmə zamanı Bank aşağıdakıları nəzərə alır:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- bankın iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul axınlarına məhdudlaşdıran şərtlər məs. reqressiz aktivlər; və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məsələn faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifatı

Maliyyə aktivləri Bankın maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişməsindən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və sonrakı ölçülməsi

Bankın maliyyə öhdəliklərinə bankların və maliyyə qurumlarının kreditləri və depozitləri, müştərilərin depozitləri və digər öhdəliklər daxildir. Sonradan maliyyə öhdəlikləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

EOKZ-nin ölçülməsi

EOKZ kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir. O aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri (yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli olan pul axınları ilə Bankın əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq);
- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri: ümumi balans dəyəri ilə ehtimal olunan gələcək pul axınlarının cari dəyəri arasındakı fərq;
- istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri: öhdəlik istifadə edildikdə müqavilə üzrə Banka ödənilməli pul vəsaitləri ilə Bankın almağı gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqlərin cari dəyəri.

Yenidən qurulan maliyyə aktivləri

Borcalanın maliyyə çətinlikləri səbəbindən bir maliyyə aktivinin şərtləri yenidən müzakirə olunduqda və ya dəyişdirildikdə və ya mövcud maliyyə aktivini yenisi ilə əvəz olunduqda, maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması və yaxud EOKZ-nin qiymətləndirilməsi aşağıdakı şərtlər altında baş verir:

- gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına gətirməyəcəkdirsə, dəyişilmiş maliyyə aktivindən yaranan gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud olan aktivin pul vəsait çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir.
- əgər gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olarsa, yeni aktivin gözlənilən ədalətli dəyəri onun tanınması dayandırıldığı tarixdə mövcud maliyyə aktivindən son nağd pul axını kimi qəbul edilir. Bu məbləğ, mövcud maliyyə aktivini üzrə pul çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir. Nağd pul çatışmazlığı mövcud maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə istifadə etməklə gözlənilən tanınma tarixindən hesabat tarixinə endirilir.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər bir hesabat tarixində Bank amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanmış maliyyə aktivlərinin və DMGVƏD ilə hesablanmış borc maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir. Maliyyə aktivini üzrə proqnoz edilən gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivini “kredit üzrə dəyərsizləşmiş” sayılır.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir:

- borcalan və ya emitentin mühüm maliyyə çətinliyi yaşaması;
- müqavilə şərtinin pozulması, məsələn, defolt və ya gecikdirmə;
- Bank tərəfindən Bankın dəyişməyəcəyi şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilati strukturunun dəyişəcəyi ehtimal edildikdə; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazarın olmaması.

Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (SƏKD)

Alınmış və ya yaranmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (SƏKD) ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. SƏKD aktivləri ilkin tanınmada ədalətli dəyərlə qeydə alınır və faiz gəliri sonradan krediti nəzərə almaqla düzəliş edilmiş EFD əsasında tanınır. Ömürlük EOKZ-ləri yalnız EOKZ-də sonrakı bir dəyişiklik olduğu dərəcədə tanınır və ya buraxılır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Dövr edən məhsullar

Bankın məhsul təklifi Bankın qısa müddətdə ləğv etmək və/və ya azaltmaq hüququna malik olduğu bir sıra korporativ və pərakəndə overdraft və kredit kartı məhsullarını əhatə edir. Bank kredit itkisinə məruz qalması müqavilə bildiriş müddəti ilə məhdudlaşdırmır, lakin EOKZ-ni müştərilərin davranışlarına dair gözləntilərini, uduş ehtimalı və Bankın gələcək risklərin azaldılması prosedurlarını əks etdirən bir müddət ərzində hesablayır, buna azalma və ya kreditlərin ləğv edilməsi daxildir. Keçmiş təcrübəyə və Bankın gözləntilərinə əsasən, bu məhsullar üçün Bankın EOKZ-lərini hesabladığı müddət, Bankın kredit riskinə məruz qaldığı və idarəetmə əməliyyatları ilə kredit zərərlərinin azaldılmadığı müddətə əsasən hesablanır.

Silinmələr

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə uçota alınan aktivlər və MZVƏD-də borc qiymətli kağızları real bərpa ehtimalı olmadıqda (qismən və ya tam) silinirlər. Bu, ümumiyyətlə, Bankın müştərilərdən bərpa üçün bütün qanuni və düzəliş səylərinin tükəndiyi vəziyyətdir. Bununla birlikdə, silinmiş maliyyə aktivləri, borcun geri qaytarılması üçün Bankın prosedurlarına uyğun olaraq icra fəaliyyətinə məruz qala bilər.

Dəyərsizləşmə zərərinin geri qaytarılması

Bir sonrakı dövrdə dəyərsizləşmə zərərinin məbləği azalırsa və azalma dəyərsizləşmə qeydə alındıqdan sonra baş verən bir hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirilə bilsə, artıq məbləğ müvafiq olaraq kredit üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatı hesabını azaldaraq geri yazılır. Geri qaytarılma konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Maliyyə qarantiyaları və kredit öhdəlikləri

Maliyyə qarantiyaları, müəyyən bir borclunun borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəməməsi səbəbindən Banka sahiblərinə verdikləri zərərin əvəzini ödəmək üçün müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Maliyyə qarantiyası öhdəliyi müqavilə üzrə ödəmə ehtimalı olduqda amortizasiya olunmuş dəyərlə əks etdirilir.

“Kredit öhdəlikləri”, müəyyən şərtlər altında kredit vermək üçün qətiyyətli geri dönməz öhdəliklərdir. Kredit vermək üçün verilmiş maliyyə qarantiyaları və ya geri alınmayan öhdəliklər əvvəlcə ədalətli dəyərlə ölçülür və onların ilkin ədalətli dəyəri təminat və ya öhdəlik üzrə amortizasiya edilir.

Sonradan, bu amortizasiya edilmiş məbləğdən və zərər ehtiyatının məbləğindən ən yüksəyi olaraq qiymətləndirilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar Bank tərəfindən müştərilərdən kredit almaq üçün avans şəklində nağd pul verildiyi zaman qeydə alınır. Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikasına əsasən Bank müştərilərə verilmiş kreditləri amortizasiya olunmuş dəyər təsnifatlaşdırır. Onlar əvvəlcə ədalətli dəyər və artan birbaşa əməliyyat xərcləri ilə ölçülür və sonradan effektiv faiz metodu istifadə olunmaqla amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qiymətləndirilir.

Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar perspektiv EOKZ modelləri əsasında müəyyən edilir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, məlum olan pul məbləğlərinə asanlıqla çevrilə bilən və dəyər dəyişikliyinə əhəmiyyətsiz bir riskə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri nağd pul vəsaitlərini və Mərkəzi Bank ilə qalıqları və əldə edildikləri tarixdən etibarən üç ay və ya daha az ilkin ödəmə müddəti olan digər banklardakı qalıqları özündə ehtiva edir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir.

Əmlak, avadanlıqlar və istifadə hüququ olan aktivlər

Əmlak və avadanlıqlar ilk növbədə, Bankın rəhbərliyi tərəfindən nəzərdə tutulmuş qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün zəruri olan yeri və vəziyyəti aktivləşdirməklə birbaşa əlaqəli olan xərclər daxil olmaqla, alınma dəyəri ilə tanınır. Bu aktivlər sonradan xərc modelindən istifadə etməklə ölçülür və bina istisna olmaqla, sonrakı köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyəri ilə göstərilir.

Amortizasiya, əmlak və avadanlıqların təxmini qalıq dəyəri çıxılmaqla dəyəri yazmaq üçün müvafiq icarə öhdəlikləri dövründə düz xətt metodu ilə tanınan istifadə hüququ olan aktivlər istisna olmaqla, azaltma balans metodu ilə tanınır. Təxmin edilən faydalı ömür aşağıdakı kimidir:

Mebel	4 il
Avadanlıq	5 il
Kompüterlər	4 il
Nəqliyyat vasitələri	4 il
Digər aktivlər	5 il
İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi	əsas icarə müddəti ərzində
İstifadə hüququ olan aktivlər	əsas icarə müddəti ərzində

Maddi qalıq dəyərinin təxminləri və faydalı istifadə müddətinin təxminləri aktivin yenidən qiymətləndirilib-qiymətləndirilməməsindən asılı olmayaraq, tələb olunduqda, lakin ən azı ildə bir dəfə yenilənir.

Əmlak və avadanlıqların silinməsi üzrə yaranan gəlir və ya zərərlər xaric olma gəlirləri ilə aktivlərin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və “digər gəlirlər” daxilində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

İstifadə hüququ olan aktivlər

Bank istifadə hüququ olan aktivləri icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). İstifadə hüququ olan aktivlər yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. İstifadə hüququ olan aktivlər dəyərinə tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. İstifadə hüququ olan aktivlər ən qısa icarə müddəti ərzində düz xətt əsasında amortizasiya olunur.

İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Banka keçirsə və ya dəyəri bir alış opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı ömrü istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ olan aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi

İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi müvafiq icarəyə götürülmüş aktivin istifadə müddəti ərzində amortizasiya edilir. Təmir və yeniləmə ilə bağlı xərclər yarandıqda hesablanır və kapitallaşma üçün uyğun olmadığı halda əməliyyat xərclərinə daxil edilir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Müsadirə edilmiş girovlar

Müsadirə edilmiş girovlar Bankın vaxtı keçmiş kreditlərinin ödənilməsi zamanı əldə etdiyi qeyri-maliyyə aktivlərini əks etdirir. Bu aktivlər əvvəlcə satış xərcləri çıxılmaqla əvvəlki qalıq dəyərindən və ya ədalətli dəyərdən daha aşağısı ilə tanınır və digər aktivlərə daxil edilir. Bu aktivlər sonradan bu kateqoriya üçün mühasibat siyasətinə uyğun olaraq ölçülür və uçota alınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər əməliyyatlarda istifadə olunan proqram təminatıdır. Bu aktivlər sonlu hesab edildiyi üçün kapitallaşdırılmış xərclərin azaldılmış balans metodu ilə amortizasiya edildiyi maya dəyəri modelindən istifadə olunur. Qalıq dəyərlər və istifadə müddəti hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir. Bundan əlavə, onlar dəyərsizləşmə sınaqlarına məruz qalırlar. Proqramın istifadə müddəti 10 ildir.

Kompüter proqram təminatının saxlanması ilə əlaqəli məsrəflər, yəni düzəlişlər və digər kiçik yeniləmələr və onların quraşdırılması ilə bağlı xərclər, çəkildiyi kimi xərclənir.

Qeyri-maddi aktivin xaric edilməsindən yaranan mənfəət və ya zərər, gəlirlə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və zərərdə “digər gəlirlər”in daxilində tanınır.

Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi məqsədilə aktivlər əsasən müstəqil pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərini yaradan vahidlər) olan ən aşağı səviyyədə qruplaşdırılır. Nəticədə, bəzi aktivlər dəyərsizləşmə üçün ayrı-ayrılıqda sınaqdan keçirilir, bəziləri isə pul vəsaitlərini yaradan vahidlər səviyyəsində sınaqdan keçirilir.

Hadisələr və ya dəyişikliklər, balans dəyərinin bərpa edilə bilməyəcəyini göstərdikdə, bütün fərdi aktivlər və ya pul vəsaitlərini yaradan vahid dəyərsizləşmələr üçün sınaqdan keçirilir.

Dəyərsizləşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa oluna bilən dəyərini aşdığı məbləğdə tanınır, bu da ədalətli dəyərdən satış xərclərini çıxdıqda qalan dəyərlə istifadə dəyərinin daha yüksəyinə bərabərdir. İstifadə dəyərini müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahiddən gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir.

Daha sonra bütün aktivlərin əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə zərərinin artıq olmaya biləcəyi göstəricilərinə yenidən baxılır. Pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa edilə bilən məbləği onun balans dəyərindən artıq olduqda dəyərdən düşmə zərəri geri qaytarılır.

Digər aktivlər

Digər aktivlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər kontragent banklar tərəfindən nağd pul və ya digər aktivlərin Banka köçürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-derivativ öhdəlik amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Bank öz borcunu geri alırsa, öhdəlik maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş kompensasiya arasındakı fərq borcun ödənilməsi üzrə mənfəət və ya zərərə daxil edilir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Müştərilərdən alınmış depozitlər

Müştərilərdən alınmış depozitlər fiziki şəxslər, dövlət və ya korporativ müştərilər qarşısında qeyri-derivativ öhdəliklərdir və amortizasiya olunmuş dəyərle qeydə alınır.

İcarələr

Müqavilə bağlanarkən Bank müqavilənin icarə olduğunu və ya icarə elementlərini özündə ehtiva etdiyini qiymətləndirir. Bu hal müqavilənin müəyyən bir ödəniş müqabilində müəyyən edilmiş aktivin təyin edilmiş bir müddət ərzində istifadəsinə nəzarət etmək hüququnun əldə edilməsi zamanı baş verir.

Bank icarəçi qismində

Bank qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Bank icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini, eləcə də əsas istifadə hüququ olan aktivlər təmin edən istifadə hüquqlarını aktiv olaraq tanıyır.

İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanğıc tarixində Bank icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər qarantiyası ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə həmçinin Bank tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Bankın ləğv etmə seçimini həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiyi təqdirdə) tanınır.

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Bank icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsindən istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin balans dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsindəki dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər əvvəllər ədalətli dəyərle ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

Səhmdar kapitalı

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin və səhm opsiyonların buraxılmasına bilavasitə aid edilə bilən xərclər vergiqoyma baxımından heç bir nəticə olmadan kapitaldan tutulma kimi uçota alınır.

Bankın dividendləri elan edib ödəmək imkanı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətdə əks olunur.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər

Ehtiyatlar keçmiş bir hadisə nəticəsində mövcud öhdəliklərin, ehtimal ki, Bankdan iqtisadi mənbələrin çıxmasına səbəb olacağı və məbləğlərin etibarlı şəkildə qiymətləndirilə biləcəyi zaman tanınır. Dəyişmənin vaxtı və ya məbləği hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Mövcud öhdəlik, keçmiş hadisələr nəticəsində yaranan hüquqi və ya konstruktiv öhdəliklərin mövcudluğundan yaranır.

Qarantıya tələbləri və digər balansdan kənar öhdəliklər üzrə öhdəliklər öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün əsaslandırılmış və məqbul bir əminlik olduqda tanınır. Ehtimal olunan qalıqlar müştəri hesablarının debetləşməsi ilə tanınır. Mənfəət və zərər hesabında ödəniş ehtimal olunan bərpalar çıxılmaqla göstərilir. Gələcək əməliyyat zərərləri üçün ehtiyatlar tanınmır.

Ehtiyat pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyətli olduğu hallarda onların indiki dəyərlərinə endirilir.

Bütün ehtiyatlar hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və ən yaxşı qiymətləndirməni əks etdirmək üçün düzəldilir.

Mövcud öhdəliklər nəticəsində iqtisadi mənbələrin mümkün axınının qeyri-mümkün və ya uzaq hesab edildiyi hallarda, müəssisələrin birləşməsi zamanı qəbul edilmədiyi təqdirdə, heç bir öhdəlik tanınmır.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, dövlət pensiya sistemi işəgötürən tərəfindən cari ödənişlərin işçilərə cari ümumi ödənişlərdə faizlə hesablanması təmin edir. Bu xərc müvafiq əmək haqqının alındığı dövrə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər işçilər tərəfindən seçilmiş təqaüd fondu tərəfindən həyata keçirilir. Bank Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan təqaüd müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Faiz gəliri və xərcinin tanınması

Faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsi üsulundan istifadə olunmaqla mənfəət və zərərdə tanınır. “Effektiv faiz dərəcəsi” maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti boyu gələcək pul ödənişləri və alışlarını dəqiq olaraq:

- maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərində diskontlaşdırılan dərəcədir.

Alınmış və yaradılmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər istisna olmaqla, digər maliyyə alətləri üçün effektiv faiz dərəcəsini hesablayarkən Bank gələcək pul vəsaitlərini maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, lakin kredit zərərlərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Alınmış və ya yaradılmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla gələcək pul vəsaitlərindən istifadə edilməklə hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasına effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və ödənilmiş və ya alınmış haqlar və ya bəndlər daxildir. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya verilməsinə bilavasitə tətbiq edilə bilən məxsusi xərclər daxildir.

Haqq və komissiyalar

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyi üzrə effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Kreditlə əlaqəli haqlar, kredit xidməti haqları və kredit gəlirliliyinin ayrılmaz tərkib hissəsi sayılan digər haqlar müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birlikdə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə maliyyə alətinin proqnozlaşdırılan müddəti boyu faiz gəlirlərinə köçürülür və amortizasiya edilir.

Mühasibat xidməti haqları, investisiya idarəçiliyi haqları, satış komissiyası, yerləşdirmə haqları, sindikasiya haqları daxil olmaqla, digər haqq və komissiya gəlirləri müvafiq xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəliyi üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəliyi üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyu düz xətt metodu əsasında tanınır.

Bankın maliyyə hesabatlarında tanınan maliyyə aləti ilə nəticələnən müştəri ilə müqavilə qismən 9 sayılı MHBS, qismən də 15 sayılı MHBS çərçivəsində ola bilər. Belə olduğu təqdirdə, Bank müqavilənin 9 sayılı MHBS-ə aid olan hissəsini ayırmaq və ölçmək üçün əvvəlcə 9 sayılı MHBS-i, daha sonra qalan hissəyə 15 sayılı MHBS-i tətbiq edir.

Növbəti cədvəldə müştərilərlə müqavilələr üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilmə mahiyyəti və zamanlaması, habelə əhəmiyyətli ödəniş şərtləri və müvafiq gəlir tanınma siyasətləri haqqında məlumat təqdim olunmuşdur.

Xidmətin növü	İcra öhdəliklərinin yerinə yetirilmə mahiyyəti və zamanlaması, o cümlədən əhəmiyyətli ödəniş şərtləri	15 sayılı MHBS-ə əsasən gəlirin tanınması
Pərakəndə və korporativ bank xidmətləri	Bank pərakəndə və korporativ müştərilərə bank xidmətləri göstərir, valyuta, nağd pul əməliyyatları, hesablaşmalar və kredit kartı əməliyyatları həyata keçirir.	Əməliyyatlarla bağlı gəlir əməliyyatın həyata keçirildiyi zaman tanınır.
	Qarşılıqlı mübadilə, valyuta əməliyyatları ilə bağlı əməliyyat haqları əməliyyat həyata keçiriləndə müştəri hesabından çıxılır.	
	Bank verdiyi qarantıya məktublarına görə müştərilərdən komissiya haqqı alır.	Müştəri müəssisə fəaliyyət göstərən zaman onun fəaliyyətini eyni zamanda həm qəbul edib, həm də istehlak etdiyi üçün Bank gəliri müəyyən zaman ərzində tanınır.

Digər haqq və komissiya xərcləri, əsasən, qəbul edilən xidmət xərcləri kimi göstərilmiş əməliyyat və xidmət haqlarına aid edilir.

Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri xidmətdən istifadə etdikdə və ya onların yaranma tarixində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Vergi qanunvericiliyi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Cari vergi

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi, maliyyə hesabatlarındakı aktivlər və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergi tutulan mənfəətin hesablanması zamanı istifadə olunan müvafiq vergi əsasları arasındakı fərqlərə görə ödənilməsi və ya bərpa ediləcəyi gözlənilən vergidir və öhdəlik metodu ilə uçota alınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri ümumiyyətlə bütün vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və təxirə salınmış vergi aktivləri, çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərdən istifadə edilə bilən vergi mənfəətinin əldə olunma ehtimalı olduğu dərəcədə tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda, belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin balans dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivə reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri xalis balans hesabatında açıqlanır və aşağıdakı hallarda xalis maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir:

- Bank cari mənfəət vergisi aktivlərini cari mənfəət vergisi öhdəlikləri ilə əvəzləşdirmək hüququna malikdir; və
- Təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri eyni vergi orqanı tərəfindən eyni vergiyə cəlb olunan müəssisə üzrə vergi mənbəyinə aiddir.

Azərbaycan Respublikasında da Bankın fəaliyyəti ilə bağlı qiymətləndirilmiş digər vergilər vardır. Bu vergilər məcmu gəlir haqqında hesabatda əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi daxil edilir.

Səhm üzrə mənfəət

Səhm üzrə mənfəət Bankın sahiblərinə aid olan mənfəət və ya zərərin hesabat ilində iştirak payının ağırlıqlı orta sayına bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində mühüm idarəetmə mülahizələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərliyin maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin hesablanmış məbləğinə və dəyərsizləşmə və ədalətli dəyərlərə aid olan müavinətlərə təsir edən müəyyən mülahizələr, təxminlər və fərziyyələr verməsini tələb edir. Xüsusilə, müştərilərə dəyərsizləşmiş kreditlər üçün tələb olunan ehtiyatların səviyyəsini müəyyən edərkən və gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və məbləğinin təxmin edilməsində rəhbərliyin əhəmiyyətli mülahizəsi tələb olunur. Təxminlər və mülahizələr davamlı olaraq qiymətləndirilir və məqbul hesab edilən gələcək hadisələrin gözləntiləri də daxil olmaqla, tarixi təcrübəyə və digər amillərə əsaslanır. Təxminlər və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr üzrə düzəlişlər prospektiv şəkildə tanınır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakılar, Bankın mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində maliyyə hesabatları üzərində ən əhəmiyyətli təsiri olan mühüm idarəetmə mülahizələridir. Kritik qiymətləndirmə qeyri-müəyyənlikləri 4 sayılı Qeyddə təsvir edilmişdir.

Maliyyə alətləri ilə bağlı mülahizələr və təxminlər

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış dövr üzrə maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühasibat uçotu prinsipləri ilə bağlı mülahizələr aşağıdakılardır:

- Maliyyə aktivlərinin təsnifatı: aktivlərin saxlandığı biznes modelinin qiymətləndirilməsi və maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtlərinin yalnız əsas borc və ödənilməmiş əsas məbləğin faizləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi.
- Ehtimal olunan kredit zərərinin hesablanması (EOKZ): 31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə EOKZ-də əhəmiyyətli təsir göstərən fərziyyələrə və qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliklərinə edilən dəyişikliklər 9 sayılı MHBS-in qəbul edilməsi nəticəsində yaranan dəyişikliklərə aiddir: Maliyyə alətləri. Təsir əsasən 9 sayılı MHBS metodologiyası əsasında EOKZ hesablanması üçün istifadə edilən məlumat, fərziyyə və üsullarla idarə olunur.

EOKZ-nin hesablamasında istifadə edilən məlumat, fərziyyə və üsullar – 9 sayılı MHBS Metodologiyası

Təsirin qiymətləndirilməsini müəyyən edərkən, Bank tərəfindən nəzərdən keçirildiyi kimi, ən əhəmiyyətli təsiri olan və yüksək səviyyəli qərar tələb edən 9 sayılı MHBS-də əsas anlayışlar aşağıdakılardır:

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının qiymətləndirilməsi:

Kredit riskin əhəmiyyətli artımının nisbi əsasda qiymətləndirilməsi aparılır. Bir maliyyə aktivi üzrə kredit riskinin yaranma vaxtından bəri əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirmək üçün Bank, hesabat tarixində maliyyə aktivinin gözlənilən ömrü ərzində baş verən borc riski ilə əlaqədar əsas risk göstəricilərindən istifadə edərək, yaranma zamanı müvafiq borc riski ilə müqayisə edir. Əsas risk göstəriciləri Bankın mövcud risk idarəetmə proseslərində istifadə olunur.

Kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi aşağıda göstərilən amillər əsasında hər bir fərdi riskə məruz qalma üçün ən azı rübdə bir dəfə aparılır. Aşağıdakı faktorlardan hər hansı biri kredit riskində əhəmiyyətli artımın meydana gəldiyini ifadə edərsə, alət 1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürülür:

1. Bank ilkin tanınma ilə müqayisədə kredit riskində əhəmiyyətli artımlar üçün limit qoymuşdur.
2. Əhəmiyyətli dərəcədə artmış mövqeləri yaxşılaşdırmaq üçün mərhələlərin nəticələrini qiymətləndirmək və zərurət yarandıqda düzəlişlər etmək üçün əlavə keyfiyyətli rəylər aparılır.
3. 9 sayılı MHBS-də 30 gün ərzində vaxtı keçmiş alətlərin kredit riskinin ciddi şəkildə artdığı barədə təkbəedicilik ehtimalları vardır.

2-ci Mərhələ ilə 3-cü Mərhələ arasındakı hərəkətlər, maliyyə aktivlərinin hesabat tarixinə olan kredit üzrə dəyərsizləşməsinə əsaslanır. 9 sayılı MHBS-ə uyğun olaraq kredit üzrə dəyərsizləşmənin müəyyənləşdirilməsi, 39 sayılı MUBS-ə uyğun olaraq dəyərsizləşmənin obyektiv sübutu üçün maliyyə aktivlərinin fərdi qiymətləndirilməsinə bənzəyir.

Makroiqtisadi Amillər, Gələcəkyönümlü İnformasiyalar (FLI) və Müxtəlif Ssenarilər

Hər bir mərhələ üçün ehtimal olunan kredit zərərlərinin ölçülməsi və kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi keçmiş hadisələr və mövcud şəraitlər haqqında məlumatları, eləcə də gələcək hadisələrin və iqtisadi şəraitin məqbul və dəstəklənən proqnozlarını nəzərdən keçirməlidir. İrəli görünən məlumatların qiymətləndirilməsi və tətbiqi mühüm mühakimə tələb edir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

1-ci Mərhələ və 2-ci Mərhələ kredit itkiləri ehtimallarını qiymətləndirmək üçün istifadə edilən defolt ehtimalı (“DE”), defolt zamanı yaranan zərər (“DZYZ”) və defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (“DVRMQ”) girişləri keçmiş tendensiyalara və makroiqtisadi dəyişənlərə (ya da makroiqtisadi dəyişənlərdəki dəyişikliklərə) əsasən müvafiq portfeldə kredit itkilərini modelləşdirir. Rəhbərliyin bünövrəsi makroiqtisadi faktorları portfelin mövcud vəziyyəti ilə ən yaxşı idarəetmə təxmin və məlumatlarına əsaslanaraq uyğunlaşdırmaq üçün də istifadə olunur. 1-ci Mərhələ və 2-ci Mərhələdə ehtimal olunan kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi minimum üç gələcək makroiqtisadi ssenarini nəzərdən keçirən diskontlaşdırılmış ehtimalla ölçülmüş qiymətləndirmədir.

Çox axıcı və inkişaf etməkdə olan mülahizələr baxımından, perspektivli hər hansı bir gələcəkyönlü məlumatın etibarlılığını və əsaslılığını müəyyənləşdirmək çox çətinidir. Buna baxmayaraq, Bank bu böhranın bazar kredit mühitinə təsirini qəbul edir, mikroiqtisadi proqnoz da daxil olmaqla dəyişiklikləri izləməyə davam edir və EOKZ-də düzəlişləri uyğun şəkildə nəzərdən keçirir.

Defoltun təsviri

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin ölçülməsində istifadə edilən standartın müəyyən edilməsi və mərhələlər arasında hərəkətin müəyyənləşdirilməsi üçün qiymətləndirmə, daxili kredit riskinin idarə olunması məqsədləri üçün istifadə edilən defoltun müəyyən edilməsinə uyğun gəlir. 9 sayılı MHBS defolt tərifini müəyyən etmir, lakin iflas müddəti 90 gündən çox olduqda, defoltun baş verdiyi barədə təkzib oluna bilən bir ehtimal ehtiva edir.

Gözlənilən müddət

EOKZ-ni qiymətləndirərkən, Bank kredit riskinə məruz qaldığı maksimum müqavilə dövrünü nəzərdən keçirməlidir. Bütün tətbiq olunan müqavilə şərtləri, qabaqcadan ödəniş variantları və uzadılması və köçürmə variantları daxil olmaqla, gözlənilən müddətin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınır. Sabit ödəmə qabiliyyəti olmayan bəzi kreditlər üçün gözlənilən müddət Bankın kredit riskinə məruz qaldığı dövr əsasında hesablanır.

İdarəetmə

Mövcud risklərin idarə edilməsi çərçivəsinə əlavə olaraq, Bank 9 sayılı MHBS dəyərsizləşmə prosesinə nəzarət etmək üçün daxili komitə yaratmışdır. Komitə Maliyyə, Risklərin İdarə Edilməsi və İqtisadiyyat sahəsində yüksək səviyyəli nümayəndələrdən ibarətdir və ehtimal olunan kredit zərərləri təxminlərimizdə istifadə olunan əsas məlumat və fərziyələrin nəzərdən keçirilməsi və təsdiqlənməsi üçün məsuliyyət daşıyır. Həmçinin ümumi ehtiyat nəticələrinin maliyyə hesabatlarına daxil edilməsinin uyğunluğunu qiymətləndirir.

- müştərinin biznes modelinin canlılığı və maliyyə çətinliklərində uğurla ticarət etmək və borc öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər pul axını yaratmaq;
- təminatın (və ya digər kredit yüngülləşdirmələrinin) reallaşdırılma bilən dəyəri və müvəffəqiyyətlə geri qaytarılma ehtimalı;
- ödənilməmiş məbləğlərin bərpası ilə bağlı hər hansı xərclərin ehtimal olunan çıxılması;
- borcalan əhəmiyyətli bir maliyyə çətinliyi yaşayır, bunun Bankın aldığı maliyyə məlumatları ilə təsdiqlənir;
- borcalan iflas və ya maliyyə yenidən təşkil edilməsini nəzərdən keçirir; və ya
- borcalana təsir edən beynəlxalq və ya yerli iqtisadi şəraitdəki dəyişikliklər nəticəsində borcalanın ödəmə vəziyyətindəki mənfi dəyişiklik.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınma dərəcəsi, çıxılan müvəqqəti fərqlərin tətbiq oluna biləcəyi Bankın gələcək vergi tutulan gəliri ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Bundan əlavə, müxtəlif vergi yurisdiksiyalarında hər hansı bir hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyyətin və ya qeyri-müəyyənliyin təsirini qiymətləndirmək üçün əhəmiyyətli mülahizə tələb olunur.

Qiymətləndirmənin qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəlir və xərclərin tanınması və ölçülməsinə ən əhəmiyyətli təsiri olan təxminlər və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda verilmişdir. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Amortizasiya olunan aktivlərin faydalı istifadə müddəti

İdarəetmə, aktivlərin gözlənilən faydasına əsaslanan Banka hər bir hesabat tarixində maddi aktivlər və qeyri-maddi aktivlər daxil olmaqla, amortizasiya edilə bilən və güzəştli aktivlərin faydalı istifadə müddətini nəzərdən keçirir. Bununla yanaşı, faktiki nəticələr, xüsusilə proqram təminatı və IT avadanlıqları ilə bağlı olaraq, texniki köhnəlmədən fərqlənə bilər.

Əmlak və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi

Qiymətdən düşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin qalıq dəyərinin bərpa edilə bilən məbləğdən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Bərpa edilə bilən məbləği müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahidin gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir. Gələcəkdə gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti idarəetməsinin qiymətləndirilməsi prosesində gələcək əməliyyat nəticələrinə dair fərziyyələr yaradır. Bu fərziyyələr gələcək hadisələrə və şərtlərə aiddir. Həqiqi nəticələr dəyişə bilər və növbəti maliyyə ili ərzində Bankın aktivlərinə əhəmiyyətli düzəlişlər yarada bilər.

Bir çox hallarda tətbiq edilə bilən diskont dərəcəsini müəyyən etmək, bazar riskinə uyğun düzəlişlərin və aktivə aid xüsusi risk amillərinə uyğun düzəlişlərin qiymətləndirilməsini nəzərdə tutur.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üçün EOKZ üzrə ehtiyat

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, dəyərsizləşmə zərərləri üçün ehtiyatlar çıxılmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. EOKZ üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi əhəmiyyətli mühakimə və təxminlərin həyata keçirilməsini əhatə edir. Bank, Bankın kredit portfelində yaranan zərərləri ödəmək üçün kifayət qədər rəhbərlik hesab etdiyi səviyyədə ehtiyatların saxlanılması məqsədi ilə EOKZ ehtiyatlarını qiymətləndirir. Ehtiyatların hesablanması əsasən EOKZ modelindən və həmçinin qüvvədə olan prudensial qaydalarla müəyyən edilmiş vaxt bazası meyarlarından istifadə etməklə aparılır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar rəhbərliyin hesablamalarına əsasən ətraf mühitə aid olan əməliyyatlardan əldə edilən məlumatlardan əldə edilir. Həssaslıq, Bankın hesabatındakı xalis gəliri əhəmiyyətli dərəcədə üstələməməsi və onun öhdəliklərini azaltması üçün müddəaları qiymətləndirərkən həyata keçirilir.

Məhkəmə çəkişmələrindən irəli gələn şərti məsuliyyət

Bank əməliyyatlarının xarakterindən asılı olaraq adi biznes fəaliyyətində yaranan məhkəmə proseslərinə cəlb oluna bilər. Tədbirlərdən yaranan şərti öhdəliklər üçün ehtiyat iqtisadi resursların xaric olma ehtimalına və belə çıxışın qiymətləndirilməsinin etibarlılığına əsaslanır. Belə məsələlər çoxsaylı qeyri-müəyyənliklərə məruz qalır və fərdi məsələlərin nəticəsi güvən ilə proqnozlaşdırıla bilməz. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr prospektiv şəkildə tətbiq olunur.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

5 PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün nağd pul və nağd pul ekvivalentlərinə aşağıdakı komponentlər daxildir:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Nağd və Mərkəzi Bankdakı qalıqlar (6 saylı Qeyd)	58,715	130,071
Digər banklardakı qalıqlar (7 saylı Qeyd)	160,987	106,943
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	219,702	237,014

6 ARMB-DƏ PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ QALIQLAR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Nağd pul vəsaitləri	16,585	31,564
ARMB-də ilkin ödəmə müddəti 90 gündən az olan qısamüddətli depozitlər	25,000	-
ARMB-də qısamüddətli depozitlər üzrə hesablanmış faiz gəliri	4	-
ARMB-də digər qalıqlar	17,126	98,507
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə daxil olmaqla (5 saylı Qeyd)	58,715	130,071
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi minimal ehtiyat fondu	26,556	4,020
ARMB-də məhdudlaşdırılmış qalıqlar	641	-
Hesablanmış faiz gəliri	4	-
ARMB-də cəmi pul vəsaitləri və qalıqlar	85,912	134,091

Məcburi minimal ehtiyat fondu ARMB tərəfindən verilən qaydalara uyğun olaraq hesablanan və geri götürmə qabiliyyəti məhdudlaşdırılan faizsiz əmanətdir. Ehtiyatlar ARMB tərəfindən verilmiş qaydalara uyğun olaraq ölçülür və müvafiq olaraq manat və xarici valyutada ifadə edilmiş müştəri hesabları qalıqlarının 4%-i və 5%-ni (2021-ci il: 0.5% və 1%) təşkil edir.

ARMB-dəki qalıqlar illik 6.25% faiz dərəcəsinə malikdir (31 dekabr 2021-ci il: Sıfır).

ARMB-də olan bütün pul vəsaitləri və qalıqlar 1-ci Mərhələdədir və onların EOKZ-i 31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə əhəmiyyətli deyil.

7 DİGƏR BANKLARDAKI QALIQLAR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Müxbir hesablar	145,939	106,943
Digər banklarda ilkin ödəmə müddəti 90 gündən az olan qısamüddətli depozitlər	15,000	-
Digər banklarda qısamüddətli depozitlər üzrə hesablanmış faiz gəliri	48	-
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə daxil olmaqla (5 saylı Qeyd)	160,987	106,943
Maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	4,540	3,277
Hesablanmış faiz gəliri	48	-
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(176)	(1,102)
Cəmi digər banklardakı qalıqlar	165,351	109,118

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Digər banklardakı qalıqlar illik 2%-dən 4%-ə qədər dəyişən faiz dərəcələrinə malikdir (31 dekabr 2021-ci il: sıfır).

31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bankın iki bankda öz kapitalının 10%-ni keçən qalıqları mövcud olmuşdur (31 dekabr 2021-ci il: üç bankda). 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu qalıqların ümumi dəyəri 148,061 min AZN (31 dekabr 2021-ci il: 92,251 min AZN) təşkil etmişdir.

Digər banklardakı bütün qalıqlar 1-ci Mərhələdədir və 31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə onların EOKZ-ləri əhəmiyyətsizdir.

Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
1 yanvar tarixinə	(1,102)	(440)
İl üzrə bərpa/(tutulma)	926	(674)
Silinmələr	-	12
31 dekabr tarixinə	(176)	(1,102)

8 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Kreditlər və avanslar	436,968	508,076
Hesablanmış faiz gəliri	1,546	1,755
Ümumi balans dəyəri	438,514	509,831
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(26,735)	(22,952)
Xalis balans dəyəri	411,779	486,879

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar illik 4%-dən 25%-ə qədər faiz dərəcələri daşıyır (2021-ci il tarixinə 4%-dən 25%-ə qədər).

31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bankın ümumi kredit qalıqları kapitalın 10%-ni keçən dörd borcalan və ya əlaqəli borcalan qruplar (31 dekabr 2021: dörd borcalan) olmuşdur. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu kreditlərin ümumi dəyəri 374,779 min AZN (31 dekabr 2021-ci il: 462,463 min AZN) təşkil etmişdir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2022-ci il		31 dekabr 2021-ci il	
	Məbləğ	ümumi kreditlərin %-i	Məbləğ	ümumi kreditlərin %-i
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər				
Nəqliyyat	377,183	86.02	463,747	90.96
Tikinti	12,634	2.88	2,622	0.51
Ticarət və xidmət	6,661	1.52	8,395	1.65
Kənd təsərrüfatı	720	0.16	683	0.13
Cəmi korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər	397,198	90.58	475,447	93.25
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər				
İpoteka kreditləri	29,090	6.63	24,662	4.84
İstehlak kreditləri	12,226	2.79	9,722	1.91
Fiziki şəxslərə verilmiş cəmi kreditlər	41,316	9.42	34,384	6.75
Müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	438,514	100.00	509,831	100.00
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(26,735)		(22,952)	
Müştərilərə verilmiş xalis kreditlər	411,779		486,879	

Ümumi balans dəyəri

Aşağıdakı cədvəllərdə müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ümumi balans dəyərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan qalıqları üzləşdirilmişdir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	490,333	16,027	3,471	509,831
1-ci Mərhələyə keçid	1,002	(851)	(151)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(23,578)	23,578	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(72)	(60)	132	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	79,042	-	-	79,042
Digər hərəkətlər	(149,525)	(92)	(738)	(150,355)
Silinmələr	-	-	(4)	(4)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	397,202	38,602	2,710	438,514

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	565,438	3,972	2,375	571,785
1-ci Mərhələyə keçid	2,377	(1,296)	(1,081)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(15,973)	15,973	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(177)	-	177	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	42,783	-	-	42,783
Digər hərəkətlər	(104,115)	(2,622)	2,013	(104,724)
Silinmələr	-	-	(13)	(13)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	490,333	16,027	3,471	509,831

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	459,712	15,736	-	475,448
1-ci Mərhələyə keçid	720	(720)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(23,290)	23,290	-	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	67,287	-	-	67,287
Digər hərəkətlər	(145,479)	(58)	-	(145,537)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	358,950	38,248	-	397,198

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	537,729	-	-	537,729
2-ci Mərhələyə keçid	(15,736)	15,736	-	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	37,659	-	-	37,659
Digər hərəkətlər	(99,940)	-	-	(99,940)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	459,712	15,736	-	475,448

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	30,621	291	3,471	34,383
1-ci Mərhələyə keçid	282	(131)	(151)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(288)	288	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(72)	(60)	132	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	11,755	-	-	11,755
Digər hərəkətlər	(4,046)	(34)	(738)	(4,818)
Sililmələr	-	-	(4)	(4)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	38,252	354	2,710	41,316

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	27,709	3,972	2,375	34,056
1-ci Mərhələyə keçid	2,377	(1,296)	(1,081)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(237)	237	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(177)	-	177	-
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	5,124	-	-	5,124
Digər hərəkətlər	(4,175)	(2,622)	2,013	(4,784)
Sililmələr	-	-	(13)	(13)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	30,621	291	3,471	34,383

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat

Aşağıdakı cədvəllərdə müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan qalıqları üzləşdirilmişdir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(19,121)	(381)	(3,450)	(22,952)
1-ci Mərhələyə keçid	(3)	1	2	-
2-ci Mərhələyə keçid	797	(797)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	60	(60)	-
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	7,123	-	59	7,182
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(5,174)	-	-	(5,174)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	(6,623)	21	902	(5,700)
Sililmələr	-	-	4	4
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(95)	(95)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(23,001)	(1,096)	(2,638)	(26,735)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	(22,820)	(383)	(2,189)	(25,392)
1-ci Mərhələyə keçid	(2)	1	1	-
2-ci Mərhələyə keçid	381	(381)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	158	-	(158)	-
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	4,827	-	104	4,931
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(2,852)	-	-	(2,852)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	1,187	382	(1,102)	467
Sililmələr	-	-	13	13
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(119)	(119)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	(19,121)	(381)	(3,450)	(22,952)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(18,995)	(373)	-	(19,368)
2-ci Mərhələyə keçid	797	(797)	-	-
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	7,106	-	-	7,106
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(5,144)	-	-	(5,144)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	(6,697)	74	-	(6,623)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(22,933)	(1,096)	-	(24,029)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	(22,323)	-	-	(22,323)
2-ci Mərhələyə keçid	373	(373)	-	-
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	4,807	-	-	4,807
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(2,832)	-	-	(2,832)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	980	-	-	980
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	(18,995)	(373)	-	(19,368)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(126)	(8)	(3,450)	(3,584)
1-ci Mərhələyə keçid	(3)	1	2	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	60	(60)	-
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	17	-	59	76
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(30)	-	-	(30)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	74	(53)	902	923
Sililmələr	-	-	4	4
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(95)	(95)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(68)	-	(2,638)	(2,706)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	(497)	(383)	(2,189)	(3,069)
1-ci Mərhələyə keçid	(2)	1	1	-
2-ci Mərhələyə keçid	8	(8)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	158	-	(158)	-
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	20	-	104	124
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(20)	-	-	(20)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	207	382	(1,102)	(513)
Sililmələr	-	-	13	13
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(119)	(119)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	(126)	(8)	(3,450)	(3,584)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Kredit keyfiyyətinin təhlili

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların kredit keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. Əksi qeyd edilmədiyi təqdirdə, cədvəldə verilmiş məbləğlər ümumi balans dəyərini göstərir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	396,094	38,248	-	434,342
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,108	-	-	1,108
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	354	-	354
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	72	72
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,638	2,638
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	397,202	38,602	2,710	438,514
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(23,001)	(1,096)	(2,638)	(26,735)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dəyəri	374,201	37,506	72	411,779

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	466,564	-	-	466,564
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	23,769	-	-	23,769
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	16,027	-	16,027
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	15	15
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	162	162
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	3,294	3,294
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	490,333	16,027	3,471	509,831
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(19,121)	(381)	(3,450)	(22,952)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə balans dəyəri	471,212	15,646	21	486,879

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	358,950	38,248	-	397,198
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	-	-
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	358,950	38,248	-	397,198
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(22,933)	(1,096)	-	(24,029)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dəyəri	336,017	37,152	-	373,169

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	436,257	-	-	436,257
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	23,455	-	-	23,455
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	15,736	-	15,736
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	-	-
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	459,712	15,736	-	475,448
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(18,995)	(373)	-	(19,368)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə balans dəyəri	440,717	15,363	-	456,080

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	37,144	-	-	37,144
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,108	-	-	1,108
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	354	-	354
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	72	72
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,638	2,638
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	38,252	354	2,710	41,316
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(68)	-	(2,638)	(2,706)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dəyəri	38,184	354	72	38,610

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	30,307	-	-	30,307
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	314	-	-	314
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	291	-	291
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	15	15
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	162	162
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	3,294	3,294
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	30,621	291	3,471	34,383
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(126)	(8)	(3,450)	(3,584)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə balans dəyəri	30,495	283	21	30,799

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Girov təhlili

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə girov növləri üzrə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Saxlanılan girovun dəyəri Daşınar əmlak	Saxlanılan girovun dəyəri Daşınmaz əmlak	Cəmi
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər							
Nəqliyyat	377,183	(23,902)	353,281	-	69,000	99,491	168,491
Tikinti	12,634	(127)	12,507	-	-	-	-
Ticarət və xidmət	6,661	-	6,661	15,271	-	46	15,317
Kənd təsərrüfatı	720	-	720	1,571	-	-	1,571
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər							
İpoteka kreditləri	29,090	(5)	29,085	-	-	46,997	46,997
İstehlak kreditləri	12,226	(2,701)	9,525	42,435	-	2,902	45,337
Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	438,514	(26,735)	411,779	59,277	69,000	149,436	277,713

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə girov növləri üzrə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Saxlanılan girovun dəyəri Daşınar əmlak	Saxlanılan girovun dəyəri Daşınmaz əmlak	Cəmi
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər							
Nəqliyyat	463,747	(19,113)	444,634	-	69,000	109,517	178,517
Tikinti	2,622	(45)	2,577	-	-	-	-
Ticarət və xidmət	8,395	(186)	8,209	-	-	-	-
Kənd təsərrüfatı	683	(23)	660	-	-	-	-
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər							
İpoteka kreditləri	24,662	(36)	24,626	-	-	40,387	40,387
İstehlak kreditləri	9,722	(3,549)	6,173	72,508	-	2,988	75,496
Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	509,831	(22,952)	486,879	72,508	69,000	152,892	294,400

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

9 ƏMLAK, AVADANLIQ, İSTİFADƏ HÜQUQU OLAN VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Mebel və avadanlıqlar	Kompüterlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Digər aktivlər	İcarə obyektinin təkmiləşdirilməsi	İstifadə hüququ olan aktivlər	Qeyri- maddi aktivlər	Cəmi
Ümumi balans dəyəri								
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	4,218	1,824	801	1,090	1,469	6,056	2,387	17,845
Əlavələr	57	496	153	42	-	112	470	1,330
Sililmələr	(164)	(112)	(196)	-	-	-	-	(472)
Dəyişikliklər	-	-	-	-	-	183	-	183
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	4,111	2,208	758	1,132	1,469	6,351	2,857	18,886
Hesablanmış amortizasiya								
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	3,028	1,224	577	597	505	2,962	727	9,620
Köhnəlmə xərcləri	246	179	61	104	68	1,264	318	2,240
Sililmələr	(164)	(112)	(142)	-	-	-	-	(418)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	3,110	1,291	496	701	573	4,226	1,045	11,442
31 dekabr 2022-ci il tarixinə xalis balans dəyəri	1,001	917	262	431	896	2,125	1,812	7,444
	Mebel və avadanlıqlar	Kompüterlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Digər aktivlər	İcarə obyektinin təkmiləşdirilməsi	İstifadə hüququ olan aktivlər	Qeyri- maddi aktivlər	Cəmi
Ümumi balans dəyəri								
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	4,132	1,783	801	1,090	1,469	6,056	2,035	17,366
Əlavələr	86	41	-	-	-	-	352	479
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	4,218	1,824	801	1,090	1,469	6,056	2,387	17,845
Hesablanmış amortizasiya								
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	2,696	1,015	501	474	432	1,751	446	7,315
Köhnəlmə xərcləri	332	209	76	123	73	1,211	281	2,305
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	3,028	1,224	577	597	505	2,962	727	9,620
31 dekabr 2021-ci il tarixinə xalis balans dəyəri	1,190	600	224	493	964	3,094	1,660	8,225

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq əmlak və avadanlıqlar kateqoriyasına daxil edilmiş 1,177 min AZN və 1,387 min AZN məbləğində tam amortizasiya olunmuş aktivlər olmuşdur.

Bank 16 sayılı “İcarələr” adlı MHBS-ə uyğun olaraq icarə öhdəliklərini icarə əsasında əldə edilmiş binalarla bağlı qalan icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə uçota almışdır. Əlavə məlumat üçün 13 sayılı Qeydə baxın.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə (2021-ci il: sıfır) əmlak və avadanlıqların balans dəyərində dəyərsizləşmə olmamışdır. Öhdəliklərin təminatı olaraq heç bir əmlak və avadanlıq girov qoyulmamışdır.

10 DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Digər maliyyə aktivləri:		
Ödənilməkdə olan vəsaitlər	5,726	3,903
Ödəniş xidmətlərindən/agentlərindən alınacaq vəsaitlər	311	716
Səhmdarlardan alınacaq vəsaitlər	-	200
Digər	18	18
	<u>6,055</u>	<u>4,837</u>
Cəmi digər maliyyə aktivləri	6,055	4,837
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Vergilər üzrə avans ödənişləri	937	170
Əmlak və avadanlıqlar üzrə avans ödənişləri	151	56
Qeyri-maddi aktivlər üzrə avans ödənişləri	116	116
Xidmətlər üzrə avans ödənişləri	44	103
Digər	75	19
	<u>1,323</u>	<u>464</u>
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivləri	1,323	464
Cəmi digər aktivlər	7,378	5,301

11 BANKLARDAN VƏ MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINDAN ALINMIŞ KREDİTLƏR VƏ DEPOZİTLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	28,068	24,534
Digər banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış depozitlər	12,209	9,977
ARMB-dən alınmış kreditlər	2,356	3,009
	<u>42,633</u>	<u>37,520</u>
Cəmi banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	42,633	37,520

31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlərin 28,068 min AZN (2021-ci il: 24,534 min AZN) məbləği fiziki şəxslərə verilən uzunmüddətli ipoteka kreditlərinin verilməsi üçün ARMB-nin tabeliyində olan proqram olan Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan götürülmüş vəsaitləri təmsil edir. Bu proqram çərçivəsində vəsaitlər Banka illik 1-4% faiz dərəcəsi ilə verilir və bundan sonra Bank bu vəsaitləri müvafiq borcalanlara illik 8%-dən yuxarı olmayan dərəcələrlə borc verir. Bu borcların ödəmə müddəti 2023-2049-cu illər arasındadır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə digər banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış depozitlər illik 3% faiz dərəcəsi daşıyır (31 dekabr 2021-ci il: illik 3%).

31 dekabr 2022-ci il tarixinə ARMB-dən alınmış kreditlər illik 3.7% faiz dərəcəsi ilə (2021-ci il: illik 3.7%) təminatlıdır və tələb olunanadək ödənilməlidir. ARMB Banka məlumat vermədən borc götürülmüş məbləği Bankın ARMB-dəki müxbir hesabından tutmaq hüququna malikdir.

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 145 min AZN və 613 min AZN təşkil etmişdir.

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlərin və depozitlərin ilin əvvəlinə və ilin sonuna məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən əldə edilən müvafiq nağd və nağdsız pul dəyişiklikləri ilə üzləşdirilməsi aşağıda göstərilmişdir:

	2022-ci il	2021-ci il
1 yanvar	37,520	39,627
Pul vəsaitlərinin axını		
Daxilolmalar	36,437	85,437
Ödənişlər	(30,856)	(87,611)
Ödənilmiş faiz	(1,845)	(1,246)
Nağdsız dəyişikliklər		
Faiz xərcləri	1,377	1,313
31 dekabr	42,633	37,520

12 MÜŞTƏRİLƏRDƏN ALINMIŞ DEPOZİTLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Müddətli depozitlər	251,366	253,811
Cari hesablar	208,820	279,076
Müddətli depozitlər üzrə hesablanmış faiz xərcləri	613	641
Cəmi müştərilərdən alınmış depozitlər	460,799	533,528

Müddətli depozitlər

31 dekabr 2022-ci il tarixinə müddətli depozitlər təminatlıdır və illik 1%-10% arasında faiz dərəcəsinə malikdir (31 dekabr 2021-ci il: illik 1% -8%).

31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bankın qalıqları kapitalın 10%-ni keçən 5 müştərisi (31 dekabr 2021-ci il: 5 müştəri) olmuşdur. 31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə bu qalıqların ümumi məbləği 353,076 min AZN və 352,496 min AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə müştərilərə ödəniləcək vəsaitlərə müvafiq olaraq 43,480 min AZN və 36,952 min AZN məbləğlərində, Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən təmin edilmiş depozitlər və cari hesablar daxil edilmişdir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Sektorlar üzrə müştərilərdən alınmış depozitlərin təhlili

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Fiziki şəxslər	339,256	326,875
Nəqliyyat və kommunikasiya	111,245	184,304
Ticarət	9,772	21,936
Digər	526	413
Cəmi müştərilərdən alınmış depozitlər	460,799	533,528

13 DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Ödənilməkdə olan vəsaitlər	6,239	3,365
İcarə öhdəlikləri	2,769	3,799
Qarantiyalar üzrə öhdəliklər	2,044	2,597
Digər	500	700
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	11,552	10,461
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
Dövlət təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər	244	335
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	244	335
Cəmi digər öhdəliklər	11,796	10,796

İcarə öhdəlikləri

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Cari hissə	1,717	1,279
Uzunmüddətli hissə	1,052	2,520
Cəmi icarə öhdəlikləri	2,769	3,799

	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il			
Minimal icarə ödənişləri	2,078	1,162	3,240
Maliyyə xərcləri	(176)	(295)	(471)
Xalis cari dəyər	1,902	867	2,769

	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
31 dekabr 2021-ci il			
Minimal icarə ödənişləri	1,895	2,945	4,840
Maliyyə xərcləri	(616)	(425)	(1,041)
Xalis cari dəyər	1,279	2,520	3,799

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

İcarə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə uyğunlaşdırılması aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2022-ci il	2021-ci il
1 yanvar	3,799	4,847
Pul vəsaitlərinin axını		
Əsas məbləğin ödənişi	(1,325)	(1,048)
Ödənilmiş faiz	(631)	(847)
Nağdsız dəyişikliklər		
Faiz xərci	631	847
Yeni icarə	112	-
Dəyişiklik	183	-
31 dekabr	2,769	3,799

Qarantiya öhdəlikləri

Qarantiya öhdəlikləri onların amortizasiya edilmiş məbləğindən və ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat məbləğindən daha yüksək olan ilə ölçülür.

	Qarantiya öhdəlikləri			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Qarantiyalar üzrə hesablanmış faiz	106	-	-	106
Qarantiyalar üzrə EOKZ ehtiyatı	(2,150)	-	-	(2,150)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dəyəri	(2,044)	-	-	(2,044)

	Qarantiya öhdəlikləri			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Qarantiyalar üzrə hesablanmış faiz	542	-	-	542
Qarantiyalar üzrə EOKZ ehtiyatı	(3,139)	-	-	(3,139)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə balans dəyəri	(2,597)	-	-	(2,597)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə qarantiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərəri (EOKZ) aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(3,139)	-	-	(3,139)
Tanınması dayandırılmış qarantiyalar	1,596	-	-	1,596
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni qarantiyalar	(127)	-	-	(127)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	(480)	-	-	(480)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(2,150)	-	-	(2,150)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə qarantiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərəri (EOKZ) aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	(1,035)	(6,771)	-	(7,806)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(6,628)	6,628	-	-
Tanınması dayandırılmış qarantiyalar	61	143	-	204
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni qarantiyalar	(11)	-	-	(11)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	4,474	-	(73)	4,401
Silinmələr	-	-	73	73
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	(3,139)	-	-	(3,139)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə girov növləri üzrə qarantiya öhdəliklərinin girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Hesablanmış faiz	EOKZ üzrə ehtiyat	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Daşınmaz əmlak	Cəmi
Nəqliyyat	-	(1,213)	(1,213)	-	-	-
Tikinti	106	(774)	(668)	200	-	200
Ticarət və xidmət	-	(163)	(163)	-	250	250
	106	(2,150)	(2,044)	200	250	450

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə girov növləri üzrə qarantiya öhdəliklərinin girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Hesablanmış faiz	EOKZ üzrə ehtiyat	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Daşınmaz əmlak	Cəmi
Nəqliyyat	7	(2,043)	(2,036)	7	-	7
Tikinti	535	(1,079)	(544)	-	-	-
Ticarət və xidmət	-	(17)	(17)	-	250	250
	542	(3,139)	(2,597)	7	250	257

14 NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2022-ci il tarixinə təsdiq edilmiş, emissiya edilmiş və ödənilməmiş nizamnamə kapitalı 1,003,905 adi səhmdən ibarət olmuşdur (31 dekabr 2021-ci il: 1,003,905). Bütün səhmlərin hər birinin dəyəri 154 AZN təşkil edir.

Adi səhmlərin sahibləri vaxtaşırı elan edilmiş dividendləri almaq hüququna malikdirlər və Bankın illik və ümumi yığıncaqlarında hər bir səhm üçün bir səs hüququna malikdirlər.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə 4,890 min AZN məbləğində dividendlər elan edilmiş və ödənilmişdir. (31 dekabr 2021-ci il: sıfır)

15 XALIS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə faiz	28,553	30,794
Buraxılmış qarantiyalar üzrə faiz	1,194	1,499
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə faiz	932	5
Cəmi fazi gəliri	30,679	32,298
Faiz xərci		
Müştərilərdən alınmış depozitlər üzrə faiz	(8,566)	(13,102)
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər üzrə faiz	(1,377)	(1,313)
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz	(631)	(847)
Cəmi faiz xərcləri	(10,574)	(15,262)
Cəmi xalis faiz gəlirləri	20,105	17,036

16 XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS GƏLİR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Dilinq əməliyyatları, xalis	3,086	2,757
Mübadilə fərqləri, xalis	32	(32)
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər	3,118	2,725

17 HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	8,371	7,439
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar	2,060	1,539
Hesablaşmalar	1,980	1,456
Nəqd pul əməliyyatları	1,416	1,167
Vergisiz əməliyyatlar	616	167
Zəmanət üzrə komissiya	112	54
Digər	331	140
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	14,886	11,962

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

18 HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	(5,893)	(8,653)
Hesablaşmalar	(862)	(582)
Zəmanət üzrə komissiya	(97)	(38)
Nağd pul əməliyyatları	-	(10)
Digər	(319)	(347)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(7,171)	(9,630)

19 KÖHNƏLMƏ VƏ AMORTİZASIYA XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Əmlakın, avadanlığın və istifadə hüququ olan aktivlərin köhnəlməsi	(1,922)	(2,024)
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	(318)	(281)
Cəmi köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	(2,240)	(2,305)

20 İNZİBATİ VƏ ÜMUMİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Reklam və marketinq xərcləri	(8,029)	(10,800)
İşçilərlə bağlı xərclər	(6,324)	(5,388)
Proqram təminatı xərcləri	(760)	(467)
Ezamiyyə və əlaqəli xərclər	(703)	(2,950)
Təhlükəsizlik xidməti	(449)	(379)
Ofis ləvazimatları	(399)	(214)
Sığorta xərcləri	(396)	(425)
Rabitə xərcləri	(270)	(239)
Təmir və bərpa xərcləri	(226)	(167)
Hüquqi və peşəkar xidmət xərcləri	(176)	(144)
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	(95)	(80)
Nəqliyyat vasitələrinin istismar xərcləri	(94)	(78)
İcarə xərcləri	(78)	(86)
Kommunal xərclər	(48)	(42)
Digər	(24)	(28)
Cəmi inzibati və ümumi xərclər	(18,071)	(21,487)

21 MALİYYƏ AKTİVLƏRİ ÜZRƏ EHTİMAL OLUNAN KREDİT ZƏRƏRLƏRİNİN (TUTULMASI)/BƏRPASI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpası	(3,692)	2,546
Buraxılmış qarantiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası	989	4,594
Digər banklardakı qalıqlar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası/(tutulması)	926	(674)
Cəmi maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpası	(1,777)	6,466

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

22 VERGİQOYMA

Azərbaycan kommersiya və vergi qanunvericiliyi xüsusilə müxtəlif təfsir və dəyişikliklərə məruz qala bilər. Bundan əlavə, rəhbərlik tərəfindən vergi qanunvericiliyinin təfsiri vergi orqanlarından fərqlənə bildiyi üçün, əməliyyatlara vergi orqanları tərəfindən yoxlama tətbiq oluna bilər və nəticədə Bank əlavə vergi, cərimə və faizlər ödəmək məcburiyyətində qala bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, Bank vergi qanunvericiliyinə əsaslı şəkildə əməl edir.

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Cari mənfəət vergisi xərci	(3,176)	(2,496)
Cari ildə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi gəliri	1,186	899
Mənfəət vergisi xərci	(1,990)	(1,597)

Vergi xərci ilə uçot mənfəəti arasındakı əlaqə

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	8,932	4,775
Qüvvədə olan vergi dərəcəsi 20% ilə hesablanan vergi xərci	(1,786)	(955)
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(204)	(642)
Mənfəət vergisi xərci	(1,990)	(1,597)

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə müvəqqəti fərqlərin hərəkəti aşağıdakı kimi təqdim olunur:

	1 yanvar 2022-ci il	Mənfəət və ya zərərdə hesaba alınmış	31 dekabr 2022-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	496	1,578	2,074
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	242	253	495
Digər banklardakı qalıqlar	-	(296)	(296)
Digər öhdəliklər	161	(349)	(188)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	899	1,186	2,085

	1 yanvar 2021-ci il	Mənfəət və ya zərərdə hesaba alınmış	31 dekabr 2021-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	496	496
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	-	242	242
Digər öhdəliklər	-	161	161
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	-	899	899

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

23 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏR

Bank normal fəaliyyətini həyata keçirərkən, Beynəlxalq Mühəsibat Standartları Şurası tərəfindən dəstəklənən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarında verilən əlaqəli tərəf anlayışına daxil olan qurumlarla işgüzar fəaliyyət aparır. Bu əməliyyatlar bank normal fəaliyyətini davam etdirərkən aparılır və iki tərəfin razılaşdığı mübadilə məbləğləri ilə ölçülür. Bu maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün qurumlar, Bank birbaşa və ya dolayısı ilə bu qurumların maliyyə və əməliyyatlar üzrə qərarlarına ciddi təsir göstərmək imkanına malik olduğu halda və ya əksinə Bank və ya digər qurum ümumi nəzarətə və ya ciddi təsirə məruz qaldığı halda əlaqəli tərəflər hesab olunurlar. İl ərzində əlaqəli tərəflərlə uçota alınmış əməliyyatların təfərrüatları aşağıda göstərilir.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatə daxil edilmiş məbləğlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Əsas məbləğ		
(a) Səhmdarlar	4,109	485
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	7,293	9,048
(c) Əsas idarəetmə personalı	22	23
(d) Digər əlaqəli tərəflər	1,588	986
	13,012	10,542
Hesablanmış faiz gəliri		
(a) Səhmdarlar	9	1
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	58	21
(d) Digər əlaqəli tərəflər	6	5
	73	27
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat		
(a) Səhmdarlar	-	(5)
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	-	(187)
(d) Digər əlaqəli tərəflər	(2)	(4)
	(2)	(196)
Cəmi	13,083	10,373

Əmlak, avadanlıq və aktivlərdən istifadə hüququ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Aktivlərdən istifadə hüququ		
(a) Səhmdarlar	1,940	2,980
Cəmi	1,940	2,980

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Əsas məbləğ		
(d) Digər əlaqəli tərəflər	1,269	-
	1,269	-
Hesablanmış faiz xərci		
(d) Digər əlaqəli tərəflər	3	-
	3	-
Cəmi	1,272	-

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Müştərilərdən alınmış depozitlər

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Müddətli depozitlər		
(a) Səhmdarlar	219,329	219,329
(d) Digər əlaqəli tərəflər	2,074	2,295
	221,403	221,624
Cari hesablar		
(a) Səhmdarlar	38,550	33,848
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	568	542
(c) Əsas idarəetmə personalı	46	97
(d) Digər əlaqəli tərəflər	171	200
	39,335	34,687
Müddətli depozitlərə hesablanmış faiz xərcləri		
(a) Səhmdarlar	577	598
(d) Digər əlaqəli tərəflər	2	3
	579	601
Cəmi	261,317	256,912

Digər öhdəliklər

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Qarantıya öhdəlikləri		
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	124	11
	124	11
İcarə öhdəlikləri		
(a) Səhmdarlar	2,559	3,664
	2,559	3,664
Cəmi	2,683	3,675

Məcmu gəlir haqqında hesabatə daxil edilmiş məbləğlər

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Faiz gəliri		
(a) Səhmdarlar	127	41
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	712	815
(c) Əsas idarəetmə personalı	3	2
(d) Digər əlaqəli tərəflər	97	56
	939	914
Faiz xərci		
(a) Səhmdarlar	(8,263)	(11,536)
(c) Əsas idarəetmə personalı	-	(4)
(d) Digər əlaqəli tərəflər	(100)	(64)
	(8,363)	(11,604)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
İnzibati və ümumi xərclər		
(a) Səhmdarlar	(8,384)	(10,576)
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	(387)	(364)
(c) Əsas idarəetmə personalı	(845)	(692)
Cəmi	(9,616)	(11,632)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci		
(a) Səhmdarlar	(1,217)	(817)
Cəmi	(1,217)	(817)
Balansdankənar		
	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Buraxılmış qarantiyalar		
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	3,495	4,716
Cəmi	3,495	4,716
İstifadə olunmamış kredit xətləri		
(a) Səhmdarlar	1,257	1,449
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	3,727	3,858
(c) Əsas idarəetmə personalı	14	20
(d) Digər əlaqəli tərəflər	192	64
Cəmi	5,190	5,391

24 TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Normal fəaliyyəti həyata keçirərkən Bank müştərilərinin ehtiyaclarını ödəmək məqsədilə balansdankənar risklərlə maliyyə alətlərində tərəf qismində çıxış edir. Müxtəlif dərəcələrdə kredit risklərinə məruz qalan həmin alətlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmur. Bank balansdankənar şərti öhdəliklərin və təəhhüdlərin qəbul edilməsində balans daxil olan əməliyyatlarla eyni kredit nəzarəti siyasəti və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Buraxılmış qarantiyalar	43,732	68,180
İstifadə olunmamış kredit xətləri	10,600	12,728
Cəmi	54,332	80,908

Buraxılmış qarantiyalar üzrə EOKZ 13 sayılı Qeyddə açıqlanır. Hesabat tarixinə Bankın əsas kapital öhdəliyi yoxdur (31 dekabr 2021-ci il: sıfır).

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyat mühiti

Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilir. Bank inkişaf etməkdə olan bazarın xüsusiyyətlərini əks etdirən Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarları ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. Hüquq, vergi və tənzimləyici strukturlar daimi inkişafdadır, bununla belə mütəmadi olaraq yeni şərtlərə dəyişikliklərə məruz qalırlar, bu isə öz növbəsində digər hüquqi və maliyyə çətinlikləri ilə birlikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin üzləşdiyi problemləri daha da gücləndirir.

Azərbaycan iqtisadiyyatı həmçinin beynəlxalq enerji qiymətləri səviyyəsindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Xam neftin qiyməti ilin birinci yarısında təchizat ilə bağlı çətinliklər səbəbindən artmış, lakin ilin ikinci yarısından etibarən mümkün iqtisadi tənəzzüllə bağlı çətinliklər tələbi azaltdığından neft qiymətləri ümumilikdə azalmışdır. “Brent” markalı neftin spot qiyməti 2022-ci ildə 1 barel üçün orta hesabla 100 ABŞ dolları təşkil etmişdir. Yüksək neft qiymətləri ölkənin iqtisadi inkişafını dəstəkləmişdir.

2015-2016-cı illərdə Azərbaycan manatının dəyərdən düşməsi biznes mühitində ciddi qeyri-müəyyənliklərə səbəb olmuşdur. Bu səbəbdən hökumət son 5 ildə sabit məzənnəni qorumaq üçün bütün lazımi tədbirləri həyata keçirmişdir. Nəticədə, neftin dünya bazarındakı qeyri-sabit qiyməti yerli valyutaya təsir göstərməmiş, eləcə də biznes mühitində qeyri-müəyyənlik artmamışdır. COVID-19 koronavirus pandemiyası 2020-ci ildə müəssisələrə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmişdir, lakin hökumətin uğurlu peyvənd kampaniyasından sonra müəssisələrin əksəriyyəti 2021-ci və 2022-ci ilin birinci yarısında davamlı olaraq öz normal fəaliyyətinə qayıtmışdır. Qarabağ regionunda atəşkəs razılaşmasının davam etməsi biznes mühitini də müsbət təsir göstərir, çünki investisiyaların cəlb edilməsi və işğaldan azad edilmiş ərazilərin inkişafı üçün hökumət tərəfindən həyata keçirilən bir sıra layihələr mövcuddur.

ÜDM 2021-ci ilə müqayisədə 2022-ci ildə 4.6% artaraq 133.8 milyard AZN-ə (78.7 milyard ABŞ dolları) çatmışdır. Dövlət Gömrük Komitəsinin statistikasına əsasən 2022-ci il ərzində Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət dövriyyəsi təqribən 52.69 milyard ABŞ dollarına çatmışdır. Bu məbləğin 38.15 milyard ABŞ dolları ixrac olunan məhsulların, 14.54 milyard ABŞ dolları isə idxal olunan məhsulların payına düşmüşdür.

Hökumət Azərbaycan manatının sabitliyi ilə bağlı monetar siyasətini davam etdirmiş, həmçinin ayrılmış valyuta resursları Azərbaycan manatını sabitləşdirmişdir. Bu siyasət makroiqtisadi sabitliyin qorunması məqsədi ilə 2022-ci ilin doqquz ayı ərzində davam etdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı dövr ərzində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini bir neçə dəfə dəyişdirmiş və sabit artımı ilə dərəcələr 7.25%-8.25% arasında olmuşdur.

6 iyun 2022-ci il tarixində Mərkəzi Bank depozitlər üzrə minimal ehtiyat dərəcələrini yerli və xarici valyutalar üzrə müvafiq olaraq 4% və 5%-ə qədər artırmışdır.

İllik inflyasiya dərəcəsi 2021-ci ilin dekabr ayına olan 6.7%-dən 2022-ci ilin dekabr ayında 13.9%-ə qədər yüksəlmişdir.

2021-ci il üzrə aktiv 11,040 min plastik kart sayı ilə müqayisədə 2022-ci ilin dekabr ayının sonuna qədər aktiv plastik kartların sayı 13,257 min ədəd olmaqla tarixən ən yüksək səviyyəyə yüksəlmişdir.

2022-ci ildə fiziki şəxslərin xarici valyutada depozitlərinin xüsusi çəkisi 2021-ci ildə olan 41%-dən 39.2%-ə enmişdir.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. “Fitch” və “S&P” Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. “Moody’s Investors Service”, ölkə üçün “Ba1” kredit reytingini təyin etmişdir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Tənzimləyici əmsallar ilə uyğunluq

ARMB banklardan qanunla müəyyən edilmiş maliyyə hesabatları əsasında hesablanmış müəyyən prudensial əmsalları saxlamağı tələb edir. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Bank aşağıdakı nisbətlər istisna olmaqla, bu əmsallara riayət etmişdir:

- bir borcunanın və ya əlaqəli borcunanlar qrupunun məcmu kredit tələbləri üçün maksimum kredit limitinin 1-ci dərəcəli kapitalla nisbəti – maksimum 25%.
- bir borcunanın və ya əlaqəli borcunanlar qrupunun təminatlı və ya qismən təminatlı kredit tələbləri üçün maksimum kredit limitinin ümumi 1-ci dərəcəli kapitalla nisbəti – maksimum 10%.

Rəhbərlik hesab edir ki, tənzimləyici əmsallara bu uyğunsuzluq ARMB tərəfindən heç bir sanksiya ilə nəticələnməyəcək.

25 KAPİTAL ADEKVATLIĞI VƏ İDARƏ EDİLMƏSİ

Kapitalın idarə edilməsi qaydaları və prosedurları

Kapitalın idarə olunmasının əsas məqsədləri Bankın əsas iş strategiyası və tənzimləyicinin minimum tələbləri ilə müəyyən edilmiş kapital tələblərinə cavab vermək üçün kifayət qədər kapitalın olmasını təmin etməkdir. Kapitalın idarə edilməsi prosesi Müşahidə Şurası tərəfindən idarə olunur. Müşahidə Şurası Bankın kapital mövqeyini daxili və tənzimləyici tələblərə uyğun idarə etməkdən məsuldur. Müşahidə Şurası, likvidlik, kapital, risk və gəlirlilik mülahizələri baxımından Bankın aktivlərinin, öhdəliklərinin və maliyyələşdirmə mənbələrinin həcmi və qarışığını da nəzərdən keçirir.

- tənzimləyicilər tərəfindən müəyyən edilmiş və həmyaşıdları ilə müqayisə olunan kapital tələblərinə riayət etmək;
- kapital xərclərinin tədarükünü aktiv şəkildə idarə etmək və kapital sürətini artırmaq;
- kapitalın vaxtında yenidən bölüşdürülməsinə imkan vermək üçün kapitalın yerləşdirilməsində strateji və taktiki çevikliyin artırılması;
- Bankın resurslarının optimal yerləşdirilməsinə imkan vermək üçün Bankın aktivlərinin likvidliyini artırmaq;
- Bankı gözlənilməz hadisələrdən qorumaq və güclü reytingləri qoruyub saxlamaq;
- Bankın səhmdarlara lazımı gəlir gətirməyə davam etməsi üçün Bankın fasiləsiz fəaliyyətini davam etdirmə qabiliyyətini qorumaq;
- Bankın genişlənməsini təmin etmək üçün kifayət qədər kapitalın (kvant daxil olmaqla) məqbul bir xərcə olması; və
- müvafiq kapital elementlərinin qarışığı ilə kapitalın ümumi aşağı qiymətinə nail olmaq.

Kapital adekvatlığı nisbəti

Qanunvericiliklə kapital adekvatlığının təmin edilməsi üçün müəyyən edilmiş cəmiyyət tədbirləri Bankdan cəmi və 1-ci dərəcəli kapitalının dəyərinin və risk əsasında ölçülmüş aktivlərinə nisbətinin lazımı səviyyədə saxlanmasını tələb edir. Kapitalın risk əsasında ölçülmüş aktivlərə nisbəti Bazel Komitəsinin tətbiq etdiyi prinsiplərdən istifadə etməklə tənzimləyici qurumun təsdiq etdiyi qaydalara uyğun olaraq və dəyərsizləşmə itkilərinə ayırmaları çıxmaqla aktivlərə və balansdankənar təəhhüdlərə aşağıdakı risk hesablamalarının tətbiqi vasitəsilə hesablanmışdır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2022-ci il (audit olunmamış)	31 dekabr 2021-ci il (audit olunmamış)
Tutulmalardan əvvəl 1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	154,601	154,601
Bölüşdürülməmiş mənfəət – prudensial tənzimləməyə əsasən	10,029	12,984
Tutulmalar		
Qeyri-maddi aktivlər	(1,812)	(1,660)
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	162,818	165,925
2-ci dərəcəli kapital		
Ehtiyatlar	7,434	7,303
Cari il üzrə mənfəət	5,466	1,935
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	12,900	9,238
Saxlanılan cəmi tənzimləyici kapital	175,718	175,163
Cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	615,080	603,812
1-ci dərəcəli kapitalın əmsalı (%)	26.47%	27.48%
Kapitalın adekvatlıq əmsalı (%)	28.57%	29.01%

Minimal tələb 1-ci dərəcəli kapital əmsalı üçün 5% (2021-ci il: 5%) və kapitalın adekvatlığı əmsalı üçün 10% (2021-ci il: 10%) təşkil edir.

26 MALİYYƏ AKTİVLƏRİ VƏ ÖHDƏLİKLƏRİNİN TƏSNİFATI

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatada təqdim olunmuş balans dəyərləri aşağıdakı aktiv və öhdəlik kateqoriyalarına aiddir:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Maliyyə aktivləri:		
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	85,912	134,091
Digər banklardakı qalıqlar (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	165,351	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	411,779	486,879
Digər maliyyə aktivləri (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	6,055	4,837
Cəmi maliyyə aktivləri	669,097	734,925
Maliyyə öhdəlikləri:		
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	42,633	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	460,799	533,528
Digər maliyyə öhdəlikləri (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	11,552	10,461
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	514,984	581,509

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

27 MALİYYƏ ALƏTLƏRİ İLƏ BAĞLI RİSKLƏR

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi

Ədalətli dəyər, qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında normal bazar əməliyyatı zamanı aktivin qarşılığında veriləcək və ya öhdəliyi qarşılıyaacaq məbləğə deyilir. Bu səbəblə, tarixi dəyər metodu ilə hesablanan balans dəyəri və ədalətli dəyər ehtimalı arasında fərq yarana bilər. Ədalətli dəyər anlayışının kökündə, müəssisənin fəaliyyət göstərməyə davam etməsi, eləcə də müəssisənin ləğv olunmaya, əməliyyatlarının əhəmiyyətli miqyasda məhdudlaşdırılmasına və ya zərərli şərtlərlə əməliyyat həyata keçirməyə niyyəti və məcburiyyəti olmaması fərz olunur. Rəhbərliyin təxminlərinə görə, Bankın maliyyə vəziyyəti hesabatında ədalətli dəyərlə əks olunmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aşağıdakı kimi göstərilir:

	31 dekabr 2022-ci il		31 dekabr 2021-ci il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Maliyyə aktivləri:				
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	85,912	85,912	134,091	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	165,351	165,351	109,118	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	411,779	411,779	486,879	486,879
Digər maliyyə aktivləri	6,055	6,055	4,837	4,837
Cəmi maliyyə aktivləri	669,097	669,097	734,925	734,925
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	42,633	42,633	37,520	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	460,799	460,799	533,528	533,528
Digər öhdəlikləri	11,552	11,552	10,461	10,461
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	514,984	514,984	581,509	581,509

Maliyyə öhdəliklərini təmin etmək üçün kifayət qədər maliyyə aktivləri mövcuddur.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri iyerarxik strukturda 3 səviyyədə təsnifləşdirilmişdir. Bu Bankçılıq, ədalətli dəyər ölçülməsində istifadə edilən ən aşağı səviyyəli əhəmiyyətli girişlərə əsasən aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

- 1-ci səviyyə: eyni aktiv və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda göstərilən qiymətlər (düzəldilməmiş);
- 2-ci səviyyə: ədalətli dəyər ölçüləri 1-ci səviyyəyə daxil olan fəal bazar qiymətlərindən başqa, bu aktivlər və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən digər məlumatlardan birbaşa (yəni, birbaşa qiymətlərdən) və ya dolayı (yəni, qiymətlər vasitəsilə) olaraq alınır;
- 3-cü səviyyə: aktiv və ya öhdəlik üçün müşahidə edilə bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan məlumatlar (müşahidə olunmayan məlumatlar).

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2022-ci il və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin iyerarxiyası daxilində səviyyələri göstərir:

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il				
Ədalətli dəyərlə açıqlanan aktivlər:				
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	85,912	-	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	-	-	165,351	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	-	411,779	411,779
Digər maliyyə aktivləri	-	-	6,055	6,055

Ədalətli dəyərlə açıqlanan

öhdəliklər:

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	-	-	42,633	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	-	-	460,799	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	11,552	11,552

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Total
31 dekabr 2021-ci il				
Ədalətli dəyərlə açıqlanan aktivlər:				
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	134,091	-	-	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	-	-	109,118	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	-	486,879	486,879
Digər maliyyə aktivləri	-	-	4,837	4,837

Ədalətli dəyərlə açıqlanan

öhdəliklər:

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	-	-	37,520	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	-	-	533,528	533,528
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	10,461	10,461

Risqlərin idarə olunmasının məqsəd və qaydaları

Bankın işi riskləri hədəf götürmək və onları peşəkarlıqla idarə etməkdən ibarətdir. Bankın risklərin idarə olunması üzrə əsas funksiyaları Bank üçün bütün əsas riskləri müəyyən etmək, həmin riskləri ölçmək, risk mövqelərini idarə etmək və kapital bölgüləri müəyyən etməkdən ibarətdir. Bazar, məhsul və ən üstün bazar təcrübəsini əks etdirmək üçün Bank müntəzəm qaydada öz risklərin idarə olunması üzrə siyasət və sistemlərini nəzərdən keçirir. Bankın məqsədi risklə və əvəz ödənişi arasında müvafiq balans yaratmaq və Bankın maliyyə işinə potensial mənfi təsirləri minimallaşdırmaqdır. Bank, riski daxili və xarici faktorların səbəb ola biləcəyi zərər və ya mənfəət ehtimalı olaraq təyin edir.

Bankın risklərin idarə olunması onun baş ofisində, Müşahidə Şurası ilə sıx əməkdaşlıq çərçivəsində əlaqələndirilir. Müşahidə Şurası ümumi risklərin idarə olunması üçün yazılı prinsipləri, həmçinin xarici valyuta mübadilə riski, faiz dərəcə riski, kredit riski və qeyri-mənfəətli maliyyə alətlərindən istifadə kimi xüsusi sahələri əhatə edən yazılı siyasətləri təmin edir.

Maliyyə alətlərinə münasibətdə Bank müxtəlif risklərə məruz qalır. Bankın kateqoriya üzrə maliyyə aktiv və öhdəliklərinin icmalı 26 saylı Qeyddə verilmişdir. Əsas risk növlərinə bazar riski, kredit riski, likvidlik riski və əməliyyat riski aiddir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Bazar riski

Bazar riski bazar dəyər və dərəcələrinin dəyişə bilməsi riskidir və bu mənfəətlilik və (və ya) kapitala mənfəəti təsir göstərə bilər. Bank onun gündəlik əməliyyatları ilə bağlı olan, faiz dərəcələri və valyutada açıq mövqelərdən irəli gələn bir sıra bazaar risklərinə məruz qalır. Bunların hamısı ümumi və xüsusi bazar yerdəyişmələrinə məruz qalır. Bazar riskinin məqsədləri üçün rəhbərlik özünün əsas bazar riski amillərini səhm mövqeyi ilə bağlı risk, faiz dərəcəsi riski və xarici valyuta riski kimi müəyyən edir. Üstünlük təşkil edən bazar riski xarici valyuta riski və faiz dərəcəsi riskidir. Bankın kapital bazar əməliyyatları olmadığına görə səhm mövqeyi ilə bağlı riskə ciddi məruz qalmır.

Bir siyasət kimi, Bank bazar dəyər və dərəcələrində mənfəətlərdən qorunmaq və öz açıq mövqələrinin risk/əvəz ödənişi profilini optimallaşdırmaq üçün bazar risklərini müəyyən etmək, ölçmək, izləmək və nəzarət etmək istəyir. Müşahidə Şurası əsasən, bazar riski siyasətinin işlənilib hazırlanması və icrası, risk ölçmə/izləmə metodologiyasının işlənilib hazırlanması və icrası və məhdudiyyətlərə qarşı bazar risklərinə baxış və hesabatla nəzarət edir.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski, maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitləri axınının xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər səbəbindən dəyişməsi riskidir.

Xarici valyuta mübadilə riski gəlirlər və (və ya) kapitalın xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərə görə dəyişkən olması riskidir. Bankın valyuta riskinə məruz qalması nağd xarici valyuta, digər banklardakı balanslar, müştərilərə kredit və avans ödənişləri, banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər və müştərilərin depozitlərindən ibarətdir.

Bank öz xarici valyuta riskinə məruz qalmasını xarici valyuta aktiv və öhdəliklərini qarşılaşdırmaqla idarə edir. Xalis açıq mövqe və qarşı tərəfin məhdudiyyətləri risk konsentrasiyasının məhdudlaşdırılması üçün müəyyən edilmişdir.

Bankı valyuta riskinə məruz qoyan xarici valyuta denominasiyalı maliyyə aktiv və öhdəlikləri aşağıda açıqlanır. Bu məbləğlər hesabatın son tarixinə AZN məzənnəsi ilə rəhbərliyə təqdim edilən məbləğlərdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il					
Maliyyə aktivləri:					
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	58,246	23,274	3,505	887	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	15,022	105,545	37,794	6,990	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	187,277	224,502	-	-	411,779
Digər maliyyə aktivləri	4,238	1,431	379	7	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	264,783	354,752	41,678	7,884	669,097
Maliyyə öhdəlikləri:					
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	36,532	6,098	2	1	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	78,305	333,706	40,644	8,144	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	5,661	4,488	1,403	-	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	120,498	344,292	42,049	8,145	514,984
Açıq valyuta mövqeyi	144,285	10,460	(371)	(261)	154,113

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi
31 dekabr 2021-ci il					
Maliyyə aktivləri:					
Nəqd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	72,802	54,551	6,158	580	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	-	87,199	14,185	7,734	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	137,137	343,791	5,951	-	486,879
Digər maliyyə aktivləri	3,429	1,185	199	24	4,837
Cəmi maliyyə aktivləri	213,368	486,726	26,493	8,338	734,925
Maliyyə öhdəlikləri:					
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	32,483	5,033	3	1	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	90,065	408,244	26,965	8,254	533,528
Digər maliyyə öhdəlikləri	5,887	4,312	262	-	10,461
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	128,435	417,589	27,230	8,255	581,509
Açıq valyuta mövqeyi	84,933	69,137	(737)	83	153,416

Aşağıdakı cədvəl “yerdə qalan digər məsələlər dəyişməz qalır” şərti ilə bankın maliyyə aktivləri, maliyyə öhdəlikləri və ABŞ dolları/AZN mübadilə məzənnəsi və Avro/AZN mübadilə məzənnəsinə münasibətdə vergidən əvvəl mənfəət/(zərər) və kapitalın həssaslığını nümayiş etdirir. Bu, 31 dekabr 2022-ci ildə başa çatan il üzrə ABŞ dolları/AZN mübadilə məzənnəsində $\pm 10\%$ dəyişikliyi qəbul edir (31 dekabr 2021-ci il: $\pm 10\%$). Avro/AZN mübadilə məzənnəsi üçün $\pm 10\%$ dəyişiklik nəzərə alınır (31 dekabr 2021-ci il: $\pm 10\%$). Həssaslığın təhlili Bankın hər hesabat vermə tarixində saxlanan xarici valyuta maliyyə alətlərinə əsaslanır.

Əgər AZN müvafiq olaraq, ABŞ dollarına qarşı 10% (31 dekabr 2021-ci il: 10%) və Avroya qarşı 10% (31 dekabr 2021-ci il: 10%) zəifləmiş olsa idi, bunun aşağıdakı təsirləri olardı:

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət			Kapital		
	ABŞ dolları	Avro	Digər	ABŞ dolları	Avro	Digər
31 dekabr 2022-ci il	1,046	(37)	(26)	837	(30)	(21)
31 dekabr 2021-ci il	6,914	(74)	8	5,531	(59)	6

Əgər AZN müvafiq olaraq, ABŞ dollarına qarşı 10% (31 dekabr 2021-ci il: 10%) və Avroya qarşı 10% (31 dekabr 2021-ci il: 10%) möhkəmlənmiş olsa idi, bunun aşağıdakı təsirləri olardı:

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət			Kapital		
	ABŞ dolları	Avro	Digər	ABŞ dolları	Avro	Digər
31 dekabr 2022-ci il	(1,046)	37	26	(837)	30	21
31 dekabr 2021-ci il	(6,914)	74	(8)	(5,531)	59	(6)

Xarici valyuta riskinə məruz qalmanın dərəcəsi xarici əməliyyatların həcmindən asılı olaraq, il ərzində dəyişkən olur. İstənilən halda yuxarıdakı təhlil Bankın xarici valyuta riskinə məruz qalmasını əks etdirir.

Faiz dərəcəsi riski

Pul vəsaiti axını üzrə faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin gələcək vəsait axınlarının bazardakı faiz dərəcələrində dəyişikliyə görə dəyişkən olacağı riskidir. Ədalətli dəyər faizi dərəcəsi riski maliyyə alətinin bazarda faiz dərəcəsi risklərində dəyişikliyə görə dəyişkən olacağı riskidir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Bank dəyişiklikləri təsirlərinə məruz qalmanı bazaradakı faiz dərəcələrinin üstünlük təşkil edən səviyyələrində həm öz ədalətli dəyəri və həm də vəsait axını riskləri üzrə götürür. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları çoxala bilsə də, gözlənilməz yerdəyişmələr baş verdikdə zərərləri azalda bilər. Müşahidə Şurası Risklərin idarə olunması üzrə mütəxəssis tərəfindən gündəlik nəzarət edilən faiz dərəcələrinin yenidən qiymətləndirilməsi ilə həyata keçirilə biləcək risk altında olan dəyər arasında uyğunsuzluq səviyyəsinə dair limitləri təyin edir.

Aşağıdakı cədvəl, vergidən əvvəlki mənfəətin/(zərərin) və kapitalın faiz dərəcələrindəki əqləbatan mümkün $\pm 1\%$ (2021-ci il: $\pm 1\%$) dəyişikliyə qarşı həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklər, bazarın hazırkı vəziyyətinin müşahidə edilməsi nəticəsində mümkün hesab edilmişdir. Hesablamalar hər bir dövr üçün orta bazar faiz dərəcəsinin dəyişməsinə və hər hesabat tarixində əldə olan, faiz dərəcələrindəki fərqə qarşı həssaslıq göstərən faiz gətirən maliyyə alətlərinə əsasən aparılmışdır. Bütün digər dəyişənlər sabit saxlanmışdır.

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		Kapital	
31 dekabr 2022-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
Nəqd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	250	(250)	200	(200)
Digər banklardakı qalıqlar	1,609	(1,609)	1,287	(1,287)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	4,118	(4,118)	3,294	(3,294)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	(383)	383	(306)	306
Müştərilərdən alınmış depozitlər	(2,520)	2,520	(2,016)	2,016
Digər öhdəliklər	(48)	48	(38)	38
	3,026	(3,026)	2,421	(2,421)

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		Kapital	
31 dekabr 2021-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	4,869	(4,869)	3,895	(3,895)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	(355)	355	(284)	284
Müştərilərdən alınmış depozitlər	(2,545)	2,545	(2,036)	2,036
Digər öhdəliklər	(64)	64	(51)	51
	1,905	(1,905)	1,524	(1,524)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl faiz dərəcəsinin yenidən dəyərləndirilməsi zamanı ortaya çıxan uyğunsuzluqların həcmi göstərir:

	Effektiv orta faiz dərəcəsi	1 ay ərzində	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən yuxarı	Faizsiz	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il								
Maliyyə aktivləri:								
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	6.25%	25,004	-	-	-	-	60,908	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	2.47%	160,856	-	-	-	-	4,495	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	9.34%	3,714	6,094	78,352	53,363	270,256	-	411,779
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	-	6,055	6,055
		189,574	6,094	78,352	53,363	270,256	71,458	669,097
Maliyyə öhdəlikləri:								
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	3.39%	3,705	5,367	636	3,391	25,250	4,284	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	3.82%	681	3,511	247,219	568	-	208,820	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	12.26%	27	275	2,095	1,211	1,205	6,739	11,552
		4,413	9,153	249,950	5,170	26,455	219,843	514,984
Xalis faiz boşluğu		185,161	(3,059)	(171,598)	48,193	243,801	(148,385)	154,113
Məcmu faiz boşluğu		185,161	182,102	10,504	58,697	302,498	154,113	
	Effektiv orta faiz dərəcəsi	1 ay ərzində	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən yuxarı	Faizsiz	Cəmi
31 dekabr 2021-ci il								
Maliyyə aktivləri:								
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	-	-	-	-	-	-	134,091	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	-	-	-	-	-	-	109,118	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	8.93%	2,141	6,052	131,564	29,568	317,554	-	486,879
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	-	4,837	4,837
		2,141	6,052	131,564	29,568	317,554	248,046	734,925
Maliyyə öhdəlikləri:								
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	3.30%	4,352	5,362	613	3,377	21,766	2,050	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	3.82%	1,088	2,785	246,078	4,501	-	279,076	533,528
Digər maliyyə öhdəlikləri	12.76%	98	202	1,001	3,060	2,035	4,065	10,461
		5,538	8,349	247,692	10,938	23,801	285,191	581,509
Xalis faiz boşluğu		(3,397)	(2,297)	(116,128)	18,630	293,753	(37,145)	153,416
Məcmu faiz boşluğu		(3,397)	(5,694)	(121,822)	(103,192)	190,561	153,416	

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Kredit riski

Kredit riski, borclu tərəfin borcunu ödəmək istəməməsi ehtimalından və ya ödəmə imkanlarının zəifləməsindən irəli gəlir və nəticədə, Banka iqtisadi zərər dəymiş olur. Bank, kredit riskini idarə etmək üçün verilən kreditlərin monitorinqini aparır, müəyyən tərəflərlə əməliyyatları məhdudlaşdırır və daim müştərilərinin kredit etibarlılığını dəyərləndirir.

Bankın mənfəət məqsədli kreditləri hələ də təminatlı və likvidləşən olmaq surətilə qısamüddətli ticarətli maliyyələşdirilməsindən ibarətdir. Bank, tək bir sənaye və ya qrupdan asılılığı aradan qaldırmaq üçün diversifikasiya istiqamətində işlərini davam etdirəcəkdir. Kreditlərin əhəmiyyətli hissəsi əlaqəli tərəflərə verilmişdir və idarəçilər bu kreditlərin minimal risk daşıdığını müəyyən etmişdirlər.

Bank, kredit siyasəti cəhətdən güclü borc portfeli qurmuşdur və onu eyni şəkildə idarə etdirməkdədir. Bankın kreditlərin dəyərləndirilməsi sistemi, yaxşı hazırlanmış kreditlərin dəyərləndirilməsi, təsdiqlənməsi və onlara nəzarət prosedurlarını əhatə etməkdədir və beləliklə, borc verilməsində ehtiyatlılıq və keyfiyyətli kapital portfeli təmin edilməkdədir. Ödənməyən borcların idarə olunmasına xüsusi diqqət ayrılmaqdadır. Ödənməyən borca çevrilməyən ilkin əlamətlərini göstərən kreditlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə “nəzarət siyahısı” (“watch list”) proseduru da həyata keçirilməkdədir.

Bank, İstehlakçı Bankinqi məhsulları (fərdi istehlak krediti, biznes maliyyəsi, ipoteka və avtomobil krediti və s.) təqdim etməklə kapital portfelinin diversifikasiyasını daha da artırır. Belə ki, bu cür məhsullar ənənəvi biznes kreditlərindən daha geniş marjaya sahibdir və eyni zamanda, riski böyük sayda fərdi müştərilər arasında paylaşdırmış olur.

Bank, daxili reyting modeli hazırlamışdır və bu model, müştərilərin reytingini müəyyənləşdirməyə imkan verir. Korporativ kreditörün reytingi onların maliyyə əmsallarından və onların fəaliyyət göstərdiyi sənaye və bazar sektorlarından asılıdır. Model həm də effektiv idarəetmə və bazar payı kimi müxtəlif keyfiyyət faktorlarını nəzərə alır.

Daxili reyting modelinin tətbiqi korporativ kreditörün təhlilini standartlaşdırmağa, eləcə də beynəlxalq reyting agentliklərindən reyting almamış kreditörün kredit etibarlılığını kəmiyyət göstəricilərinə əsasən dəyərləndirməyə kömək edir. Bu model daxili bazarın xüsusiyyətlərini nəzərə alır.

Daxili reyting modelinin keyfiyyəti, müntəzəm effektivlik və düzgünlük yoxlamaları ilə tədqiq olunur. Çatışmazlıqlar aşkar olunduqda Bank modelə düzəlişlər edir.

Bankın xüsusi korporativ kreditlərə, eləcə də ticarət və kiçik biznes krediti qruplarına tətbiq etdiyi daxili reyting metodologiyaları, beynəlxalq reyting agentliklərinin metodologiyalarından fərqli əsaslar üzərində qurulmuşdur. Nəticədə, balans hesabatında göstərilən açıq kreditlərin balansına uyğun olacaq məhsullararası müqayisə aparmaq mümkün deyildir. Bu səbəblə, bu barədə təfərrüatlı məlumat təqdim edilməməkdədir.

Ümumiyyətlə, bank sahəsi maliyyə aktivlərinə və şərti öhdəliklərə sahib olması nəticəsində kredit riskinə məruz qalır. Bankın kredit riski Azərbaycan Respublikasında cəmlənməkdədir. Bu riskin daimi monitorinqi aparılaraq kredit limitlərinin və müştərilərin kredit etibarlılığının Bankın riskin idarə olunması qaydalarına zidd olmaması təmin olunur.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və dəyərsizləşmiş aktivlərin ümumi balans dəyərini əks etdirir:

	Ümumi balans dəyəri	EOKZ üzrə ehtiyat	Xalis balans dəyəri
31 dekabr 2022-ci il			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	85,912	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	165,527	(176)	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	438,514	(26,735)	411,779
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	6,055
Cəmi	696,008	(26,911)	669,097

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	Ümumi balans dəyəri	EOKZ üzrə ehtiyat	Xalis balans dəyəri
31 dekabr 2021-ci il			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	134,091	-	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	110,220	(1,102)	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	509,831	(22,952)	486,879
Digər maliyyə aktivləri	4,837	-	4,837
Cəmi	758,979	(24,054)	734,925

Kredit riskinə xalis məruz qalma

Bankın kredit riskinə xalis məruz qalması fərdi və ümumi bazar risklərindən asılı olaraq dəyişir.

Aşağıdakı cədvəl balans və balansdankənar maliyyə aktivlərinin kredit riskinə xalis məruz qalmasını əks etdirir. Maliyyə vəziyyəti hesabatındakı maliyyə aktivləri üçün, xalis risk, hər hansı bir təminat öncəsi həmin aktivlərin balans dəyərinə bərabərdir. Şərti öhdəliklər və təəhhüdlərlə, kreditlərin uzadılması ilə bağlı Bankın kredit riskinə xalis məruz qalması tərəfdaş və əks tərəfdən təqdim edilmiş girovun və ya qarantiyanın dəyərsiz olduğu hallarda həmin maliyyə alətlərinin müqavilə üzrə dəyərinə bərabər olur.

	Girovdan əvvəl məruz qalma	Girovun ümumi dəyəri	Xalis məruzqalma
31 dekabr 2022-ci il			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	85,912	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	165,351	-	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	411,779	(277,713)	134,066
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	6,055
Buraxılmış qarantiyalar	43,732	(450)	43,282
İstifadə olunmamış kredit xətləri	10,600	-	10,600
Cəmi	723,429	(278,163)	445,266

	Girovdan əvvəl məruz qalma	Girovun ümumi dəyəri	Xalis məruz qalma
31 dekabr 2021-ci il			
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	134,091	-	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	109,118	-	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	486,879	(294,400)	192,479
Digər maliyyə aktivləri	4,837	-	4,837
Buraxılmış qarantiyalar	68,180	(257)	67,923
İstifadə olunmamış kredit xətləri	12,728	-	12,728
Cəmi	815,833	(294,657)	521,176

Balansdankənar risklər

Bank balansdankənar risklər üçün də balans riskləri ilə bağlı tətbiq etdiyi risklərin idarə edilməsi prosedurlarını fundamental surətdə tətbiq edir. Borc verilməsi üçün öhdəlik yarandıqda, Bank müştəri və tərəfdaşlara kreditlər və qabaqcadan ödənişlər üçün tətbiq edilən kredit risklərinin idarə edilməsi prosedurlarını tətbiq edir. Əməliyyatın xarakteri və müştərinin maliyyə vəziyyətindən asılı olaraq girov tələb edilə bilər.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Risk limitlərinə nəzarən və risklərin yumşaldılması siyasətləri

Bank kredit risklərinin cəmlənməsini onların müəyyən olunduqları yerlərdə, xüsusilə də fərdi müştərilər və banklar, sahələr və ölkələr üzrə limitləşdirir, idarə və nəzarət edir. Bank kredit risklərinin səviyyəsini strukturlaşdırır, yəni bir borcluya və ya borcluların banklarına, istehsal sahəsinə münasibətdə qəbul edilə biləcək risklərin limitlərini müəyyən edir. Bu cür risklərin dövrü olaraq monitorinqi aparılır, zərurət yarandıqda isə illik və ya daha tez-tez nəzərdən keçirilir. Məhsul və istehsal sahələri üzrə kredit riskinin limitləri Direktorlar Şurası tərəfindən təsdiq edilir. Bu limitlərə qarşı faktiki vəziyyətin müntəzəm olaraq monitorinqi aparılır. Borc limitləri dəyişən bazar və iqtisadi şəraitə, dövrü kredit qiymətləndirilməsinə və defolt ehtimalına uyğun nəzərdən keçirilir. Risk limitlərinə nəzarən və risklərin yumşaldılması üzrə bəzi spesifik tədbirlər aşağıda göstərilmişdir:

Girov

Girovun məbləği və tipi borc götürənlə bağlı olan kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girovun tiplərindən və qiymətləndirmə parametrlərinin məqbulluğundan asılı olaraq təlimatlar həyata keçirilir. Öldə olunmuş girovların əsas tipləri aşağıdakılardır:

- Biznes kreditləri üçün - daşınmaz əmlak, daşınar aktivlər, depozitlər və qarantiyalar; və
- Pərakəndə kreditlər üçün - əmlak və daşınar aktivlərin ipotekası.

Rəhbərlik girovun bazar dəyərini monitorinq edir, razılaşmaya uyğun olaraq yeni girov tələb edir və dəyərsizləşmə ilə bağlı ehtiyatların adekvatlığını nəzərdən keçirərək girovun bazar dəyərini monitorinq edir.

Kredit limitləri

Bank müştərilərə verilən borclara ciddi nəzarət edir. Kredit riskinə məruz qalma müştərilər üzrə ümumi limitlərin bir hissəsi kimi idarə olunur və Kredit Komitəsi və sonda Bankın Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilir. Müştərilərə verilən kreditlərlə bağlı kredit riskinə görə bəzi hallarda girov alınmır və buna görə Bank verilmiş kreditlərin girovla təmin olunmamış hissəsi ilə bağlı risklərə məruz qalır.

Maliyyə şərtləri (kreditlə bağlı öhdəliklər üçün)

Bu maliyyə alətinin əsas məqsədi müştəriləri tələb olunduğu anda maliyyə vasitələri ilə təmin etməkdir. Qarantiyalar da kreditlər kimi kredit riskinə məruz qalır. Kreditin uzadılması ilə bağlı öhdəlik borc və ya qarantiyalar formasında təsdiq olunaraq uzadılan kreditlərin istifadə edilməmiş hissəsidir. Kreditin uzadılması ilə bağlı öhdəliklə əlaqədar kredit riski göstərir ki, Bank istifadə edilməmiş öhdəlik məbləğində zərərə potensial surətdə məruz qala bilər. Lakin zərərin ehtimal olunan məbləği istifadə edilməmiş öhdəliyin ümumi məbləğindən azdır, çünki kreditlərin uzadılması ilə bağlı öhdəlik spesifik kredit standartlarına cavab verən müştərilər qarşısında götürülür (çox zaman maliyyə şərtləri kimi istinad edilir). Uzun müddətli öhdəliklər qısa müddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək riskə məruz qaldığı üçün Bank kredit öhdəliklərinin müddətlərini monitorinq edir.

Likvidlik riski

Likvidlik riski, müştərilərin depozitlərini geri götürməsi, müqavilə öhdəlikləri üzrə nağd ödənişlər və borcların ödənməsi kimi nağd pul xərcləmələri nəticəsində Bankın vaxtı çatmış öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsidir. Nağd pul xərcləmələri mövcud nağd pul resurslarını azaldır və müştərilərə borc verilməsi və investisiya kimi fəaliyyətlərə ayırmaq üçün resurs qalmır. Ekstremal vəziyyətlərdə, likvidlik çatışmazlığı balans hesabatında və satışlarda azalmalara, eləcə də borc vermə öhdəliklərini yerinə yetirmənin mümkün olmamağına gətirib çıxara bilər. Bu cür vəziyyətlərin ortaya çıxması riski hər bir bank əməliyyatında vardır və bu riskə bir çox ümumi sənaye hadisələri və xüsusi olaraq müəssisədə baş verənlər (məsələn, kredit hadisələri, sistemik şoklar və təbii fəlakətlər) təsir göstərə bilər. Müşahidə Şurası həm maliyyə vəziyyəti hesabatı likvidlik nisbətlərinə, həm əmanətçilərin konsentrasiyasına ümumi maliyyələşdirmə qarışığı baxımından, həm də böyük fərdi depozitlərə və likvidlik fəvqəladə planlarına əsassız etibarın qarşısını almaq baxımından nəzarət edir. Bundan başqa, əsas fərdi depozitlər (cari hesablar və əmanət hesabları) Bankın ümumi maliyyəsinin əhəmiyyətli hissəsini təşkil edir və bu cür depozitlərin stabilliyi və artırılması böyük əhəmiyyət daşıyır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə öhdəlikləri üzrə diskont edilməmiş ödəmə müddətinin təhlili aşağıdakı kimidir:

	1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Ümumi məbləğin yönəlməsi	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2022-ci il							
Maliyyə öhdəlikləri:							
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	8,089	5,545	1,397	7,265	40,047	62,343	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	210,301	5,097	248,899	574	-	464,871	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	6,809	354	2,334	1,321	1,205	12,023	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	225,199	10,996	252,630	9,160	41,252	539,237	514,984

31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə öhdəlikləri üzrə diskont edilməmiş ödəmə müddətinin təhlili aşağıdakı kimidir:

	1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Ümumi məbləğin yönəlməsi	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2021-ci il							
Maliyyə öhdəlikləri:							
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	6,490	5,515	1,262	6,701	34,332	54,300	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	280,884	4,213	247,631	4,578	-	537,306	533,528
Digər maliyyə öhdəlikləri	4,224	319	1,440	3,484	2,035	11,502	10,461
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	291,598	10,047	250,333	14,763	36,367	603,108	581,509

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

	1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il						
Maliyyə aktivləri:						
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	85,912	-	-	-	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	165,351	-	-	-	-	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,714	6,094	78,352	53,363	270,256	411,779
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	-	-	-	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	261,032	6,094	78,352	53,363	270,256	669,097
Maliyyə öhdəlikləri						
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	7,989	5,367	636	3,391	25,250	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	209,501	3,511	247,219	568	-	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	6,766	275	2,095	1,211	1,205	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	224,256	9,153	249,950	5,170	26,455	514,984
Xalis likvidlik boşluğu	36,776	(3,059)	(171,598)	48,193	243,801	154,113
Məcmu likvidlik boşluğu	36,776	33,717	(137,881)	(89,688)	154,113	
	1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2021-ci il						
Maliyyə aktivləri:						
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	134,091	-	-	-	-	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	109,118	-	-	-	-	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	2,141	6,052	131,564	29,568	317,554	486,879
Digər maliyyə aktivləri	4,837	-	-	-	-	4,837
Cəmi maliyyə aktivləri	250,187	6,052	131,564	29,568	317,554	734,925
Maliyyə öhdəlikləri						
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	6,402	5,362	613	3,377	21,766	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	280,164	2,785	246,078	4,501	-	533,528
Digər maliyyə öhdəlikləri	4,163	202	1,001	3,060	2,035	10,461
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	290,729	8,349	247,692	10,938	23,801	581,509
Xalis likvidlik boşluğu	(40,542)	(2,297)	(116,128)	18,630	293,753	153,416
Məcmu likvidlik boşluğu	(40,542)	(42,839)	(158,967)	(140,337)	153,416	

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyat riski

Bankın əməliyyat riski, Bankın gündəlik fəaliyyətində baş verən çatışmazlıqlar nəticəsində ortaya çıxma biləcək zərərli əlaqəlidir. Bu cür çatışmazlıqlara elektronika və telekommunikasiya sistemlərində, rutinlərdə və başqa sistemlərdəki nasazlıqlar, eləcə də professionallığın aşağı olması və insan səhvləri nümunə ola bilər. Bankın əməliyyat risklərini minimum səviyyədə saxlamaq üçün ümumi risk kateqoriyasından istifadə etməklə əməliyyat riskini idarə etmək üçün müxtəlif alətlərdən istifadə olunur.

Bankın əməliyyat riskinə yanaşması onu aradan qaldırmağa deyil, onu rəhbər şəxslərin müəyyən etdiyi məqbul səviyyədə saxlamağa, eləcə də rəhbər şəxslərin əlavə kontrol tətbiq edilməsi, mövcud kontrolların dəyişdirilməsi və risklərə digər reaksiyalar barədə hərtərəfli qərar qəbul edə bilmələri üçün onları kifayət qədər məlumatla təmin etməyə yönəlmişdir.

Maliyyə alətlərinin cəmlənməsi

Maliyyə aktivlərinin və bankinq ilə bağlı öhdəliklərin əsas cəmləndiyi yer Azərbaycan Respublikasının hüdudları daxilindədir. Aşağıda, alətlərlə bağlı coğrafi təfərrüatlar təqdim olunur:

	Azərbaycan Respublikası	MDB dövlətləri	Digər dövlətlər	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	85,912	-	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	156,201	6,531	2,619	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	374,627	37,152	-	411,779
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	-	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	622,795	43,683	2,619	669,097
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	42,633	-	-	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	457,742	2,108	949	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	11,552	-	-	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	511,927	2,108	949	514,984
Xalis coğrafi boşluq	110,868	41,575	1,670	154,113

	Azərbaycan Respublikası	MDB dövlətləri	Digər dövlətlər	Cəmi
31 dekabr 2021-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
Nağd vəsaitlər və Mərkəzi Bankda qalıqlar	134,091	-	-	134,091
Digər banklardakı qalıqlar	22,260	45,164	41,694	109,118
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	448,029	38,850	-	486,879
Digər maliyyə aktivləri	4,837	-	-	4,837
Cəmi maliyyə aktivləri	609,217	84,014	41,694	734,925
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	37,520	-	-	37,520
Müştərilərdən alınmış depozitlər	518,272	2,992	12,264	533,528
Digər maliyyə öhdəlikləri	10,461	-	-	10,461
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	566,253	2,992	12,264	581,509
Xalis coğrafi boşluq	42,964	81,022	29,430	153,416

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, min Azərbaycan manatı ilə)

28 SƏHM ÜZRƏ MƏNFƏƏT

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Bank sahibi ilə əlaqələndirilən il üzrə xalis gəlir	6,942	3,178
Səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət məqsədilə adi səhmlərin orta sayı	1,004	1,004
Səhm üzrə mənfəət - əsas və azaldılmış	6.91	3.17

29 HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

23 yanvar 2023-cü il tarixində Bank 8,000 min AZN məbləğində dividendlər elan etmiş və ödəmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı 2 fevral 2023-cü il və 30 mart 2023-cü il tarixlərində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini müvafiq olaraq 8.5%-ə və 8.75%-ə yüksəltmişdir.